Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ САВЕТАЎ БССР.

НАДПІСНАЯ ПЛАТА:
На 1 месяц — — 70 к.
« 3 « — — 2 р.
« 6 « — — 4 »
На 1 год — — 7 »
Зьмена адрасу—10 кап.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
За радок нонпарэлі пасьля тэксту — — — 50 кап.
За радок нонпарэлі пасярод тэксту — — 1 руб.
За радок нонпарэлі перад тэкстам — — 1 р. 50 к.
Сьмешныя—на 50 проц. даражэй.
Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ:
за 1 дакумант—60 кап.,
за кожны дадатковы—30 кап.
Беспрац. і чырвонаармейцы за 1 дакумант—15 кап., за кожны дадатковы—5 кап.
Публікацыі ЗАГС'у—5 руб.

Надпіска прымаецца ў Контрагэнцтве Друку, ва ўсіх аддзяленьнях Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх паштова-тэлеграфных кантэрах.

Абвесткі прымаюцца кантэрай газэты: Менск, Савецкая, 63. Тэл. № 478 і Бел. Дзярж. Рэкламай.

АДРАС РЭДАКЦЫІ—*Менск, Савецкая, 63. Тэл. № 478. Тэл. рэдактара—769.*

7 ы год выданьня. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА № 43 (1638) Аўторак, 23-га лютага 1926 г.

Няхай жыве Чырвоная армія—ахова заваеваў Кастрычніка!

Восем гадоў.

Рабоча-сялянская Чырвоная армія сёньня сьвяткуе восьмыя ўгодкі свайго існаваньня. За такі кароткі тэрмін, пры тым цяжкім эканамічным становішчы, якое прышлося перажываць Саюву Савецкіх рэспублік, мы змаглі ўтварыць такую магутную абарону—нашу рабоча-сялянскую армію, якая цьвёрда стаіць на варце заваёў Кастрычніка. Сёньня нявольна ўспамінаецца ўвесь той цяжкі шлях упартай барацьбы і змаганьня, якім прышлося ісьці Чырвонай арміі ў часе яе арганізацыі. Чырвоная армія ўтваралася, расла і крэпла ў пэрыяд бязупынных боек з ворагамі рэвалюцыі, з тымі белагвардзейскімі бандамі, якія хацелі Кастрычнікаўскую рэвалюцыю ўтапіць у крыві рабочых і сялян. Чырвоная армія перамагла варожы стан, рабочыя і сяляне ў галадзе і холадзе, нясучы непамерныя ахвяры, не шкадуючы жыцьця, з вінтоўкаю ў руках дакавалі сваю баяздольнасьць, дакавалі, што яны сіла, якой ня страшны бандыцкія шайкі залатапагоньнікаў. А сёньня Чырвоная армія—гэта тая мураваная сьцяна, якая нікому не дазволіць зрабіць крок на абшары Савецкага Саюзу, каб спрабаваць наводзіць тут свае парадкі.

Мы зараз узмацнілі шэрагі Чырвонай арміі, абучылі і выхавалі каманд ны і палітычны склад, узбагацілі тэхнічнымі і баявымі прыладамі, пабудавалі марскі і паветраны флёт. Капіталістычныя краіны зараз пераканаліся, што армія сялян і рабочых, якія стаяць на варце сваіх жа інтарэсаў, гэта армія куды магутней, чым іх арміі, нанятыя за грошы бараніць інтарэсы паноў і капіталістых.

Перад усімі рабочымі і сялянамі Савецкіх рэспублік стаіць зараз адна з галоўнейшых задач—узмацняць усімі сродкамі Чырвоную армію, гэту надзейную абарону ўсіх заваёў рэвалюцыі. Кожны рабочы і селянін мусіць зразумець тое, што толькі маючы добра арганізаваную, моцную армію можна спакойна весьці мірную працу, можна ўсёй сілай і энэргіяй аддацца адраджэньню сацыялістычнай гаспадаркі.

Мы будуем армію ня з мэтай, каб пачынаць ваяваць з капіталістычнымі дзяржавамі. Нам патрэбна армія для таго, каб даць ворагу адпор, калі ён пачне пасягаць на інтарэсы працоўных мас Савецкага Саюзу, якія заваявалі сабе ўладу ў Кастрычніку і вялікімі ахвярамі замацавалі яе ў працягу цяжкіх гадоў, гадоў крывавай барацьбы і непамернай працы.

Мы ня хочам і не намераемся ваяваць, але мы павінны мець такую армію, перад якой-бы не магла ўстаяць ніадна армія варожых нам краін і нават хаўрус наймітаў капіталу, калі памкнецца з намі памерацца сілаю. Гэта мы павінны памятаць і прыкладаць усе сілы па ўтварэньню магутнай абароны. Эканамічны ўзрост Савецкіх рэспублік за мінулыя гады, наша культурнае адраджэньне паказваюць, што рабочы і селянін, узяўшы ўладу ў свае рукі, можа быць гаспадаром, можа будаваць дзяржаву і кіраваць ёю. І вось, каб ніхто не перашкаджаў гэтай творчай працы, каб ніхто не разбураў усяго таго, што намі зроблена дагэтуль—мы і павінны мець моцную абарону—Чырвоную армію.

Гэройства працоўных мас, якія сьвядома прыносяць ахвяры справе перамогі сацыялізму—вось што зьяўляецца асноўнаю таварыскаюдысцыплінаю ў Чырвонай арміі, яе адраджэньні, узмацненьні, росьце.

У. І. ЛЕНІН.

Восем гадоў на працы.

23-га лютага Рабоча-Сялянская Чырвоная армія, разам з усімі працоўнымі СССР, сьвяткуе 8-ю гадавіну свайго існаваньня.

Мінулы год жыцьця Чырвонай арміі быў для яе годам вялікай страты. Сьмерць вырвала з радоў Чырвонай арміі старога яе байца, бальшавіка-ленінца, лепшага кіраўніка, правадыра—Міхайлу Васільлевіча Фрунзэ.

Пад кіраўніцтвам таварыша Фрунзэ Чырвоная армія ўвайшла ў 8-ы год свайго існаваньня значна перабудаванай; умовы яе жыцьця і вучобы былі цалкам прыстасаваны да ўмоў мірнага будаўніцтва, у выніках чаго Чырвоная армія на 9-м годзе свайго існаваньня значна ўмацавалася: палепшан быт камсалітскладу і чырвонаармейцаў, палепшана вайскова-палітычная вучоба, умацавана дысцыпліна і іншае. Значна ўмацаваліся за апошні год таксама і асновы нашых узброеных сіл—тэрытарыяльныя часьці. Вялікія посьпехі дасягнуты ў справе дапрызыўнай падрыхтоўкі, маючай вялікае вайсковае значэньне. Побач з разьвіцьцём і ўзмацненьнем тэрытарыяльна-міліцыйных фармаваньняў, ёсьць значныя дасягненьні ў галіне нацыянальнага будаўніцтва Чырвонай арміі. У даны час Чырвоная армія мае цэлы рад нацыянальных фармаваньняў. Апошнія дапамагаюць ня толькі зьнішчэньню нацыянальнай напрызьні і супярэчнасьці, але разам з тым зьяўляюцца і базай савецкай работы сярод насельніцтва нацрэспублік наогул. У Савецкай Беларусі таксама ёсьць адна нацыянальная стралковая дывізія, укамплектованая амаль што цалкам беларускім чырвонаармейскім і каманднапалітычным складам. Усё палітычнае выхаваньне і абучэньне байцоў Беларускай Дывізіі ў большай сваёй часьці праводзіцца на беларускай мове. Поўнасьцю задача беларусізацыі гэтай дывізіі яшчэ ня выраш на. Задача гэта вельмі трудная і адным вайсковым працаўніком дывізіі з ёю ня справіцца. На дапамогу ім павінны прыйсьці партыя і ўвесь грамадзянскі апарат БССР.

Уваходзячы ў 9-ы год свайго існаваньня, Чырвоная армія цьвёрда памятае заветы свайго памёршага правадыра таварыша Фрунзэ і прыложыць усе сілы да таго, кам думкі т. Фрунзэ атрымалі яшчэ большае сваё разьвіцьцё, каб яшчэ больш наладзіць сваю вучобу, умацаваць дысцыпліну і тым самым узьняць яшчэ больш сваю баяздольнасьць. Гэта была асноўная задача Чырвонай арміі на 8-м годзе яе існаваньня і яна поўнасьцю і яшчэ выразьней стаіць на 9-м годзе, бо захаваньню міру зноў пагражае небясьпека з боку буржуазеі. Досыць выразна гэта падкрэсьліў 3-ці Ўсесаюзны Зьезд Саветаў, які ў пастанове сваёй па дакладу аб Чырвонай арміі сказаў, «што, ня гледзячы на патугі рабочасялянскага ўраду, ня гледзячы на заключаныя ўжо ўмовы і згоды з цэлым радам дзяржаў, Савецкі Саюз усё жтакі не гарантырован ад спробы сусьветнага капіталу нарушыць мірную працу рабочых і сялян. На зробленыя колькі разоў прапановы савецкага ўраду аб разброеньні, буржуазея адказала гігантцкім паявіліченьнем вааружэньняў ва ўсіх странах...—усё гэта сьведчыць аб тым, што захаваньню сусьветнага міру зноў пагражае небясьпека з боку буржуазеі».

Што гэта так, відаць з наступнага:

а) Нашы заходнія суседзі, ня гледзячы на тое, што насельніцтва яны маюць толькі 58 мільёнаў супроць 140 мільёнаў нашага СССР, маюць арміі ў 581.000 чал., г. з. больш, чым СССР;

б) У Францыі на 1000 насельнікаў прыходзіцца 17,7 вайскоўцаў, у заходніх суседніх з СССР дзяржавах у сярэднім 10 вайскоўцаў на кожную 1000 насельнікаў, у той час, як у нашым Саюзе мы маем толькі 4 вайскоўцы на 1000 насельнікаў;

в) У той час, як у Францыі на адну душу насельніцтва прыходзіцца 17,2 р. вайсковых выдаткаў, у Англіі—22,3 руб. і ў нашых заходніх суседзяў у сярэднім 9-10 руб.,—у СССР на душу насельніцтва прыходзіцца толькі каля 5 рублёў.

Вось чаму перад Чырвонай арміяй стаіць задача яшчэ большага ўзьняцьця сваёй баяздольнасьці, а перад усімі партыйнымі, грамадзянскімі арганізацыямі і ўсімі працоўнымі—задача сур'ёзнай падрыхтоўкі СССР да абароны. У сувязі з гэтым правадыр Чырвонай арміі—ВКП(б) на сваім 14-м зьезьдзе даў рашучую дырэктыву **«весьці палітыку міру, а побач з гэтым прымаць усе меры па ўзмацненьню абараназдольнасьці краіны і ўзмацненьню магутнасьці Чырвонай арміі і Флёту марскога і паветранага»**.

Выпаўненьне гэтай дырэктывы будзе ісьці тым лягчэй і хутчэй, калі партыі і Чырвонай арміі актыўна ў гэтым дапамогуць усе грамадзянскія ўстановы, усе працоўныя. Аб неабходнасьці гэтага гаварыў і ўсюды гэта падкрэсьліваў пакойны тав. Фрунзэ. Ён казаў, што «наша Чырвоная армія мірнага часу ёсьць толькі кадр, толькі слабы остаў тэй будучай арміі, якую мы выставім у ваенны час, якую складуць працоўныя нашага Саюзу ў цэлым. Армію ваеннага часу складзе ўвесь узброены савецкі народ». І далей: „Лінія, раней выразна аддзяляўшая фронт ад тылу, у будучых войнах стане няпрыкметнай. Будучая вялікая вайна павінна будзе весьціся ўсёй краінай, усім дзяржаўным апаратам».

3-ці Ўсесаюзны Зьезд Саветаў у сваёй пастанове намеціў, у напрамку выкананьня гэтай задачы, цэлы рад практычных мерапрыёмстваў якія ў галоўным зводзяцца да пашырэньня і ваенізацыі прамысловасьці, разьвіцьця вайсковай тэхнікі і вайсковай падрыхтоўкі ўсяго грамадзянскага насельніцтва.

У напрамку вырашэньня гэтых задач, з ясным разуменьнем неабходнасьці іх выпаўненьня, Чырвоная армія і ўваходзіць у 9-ю гадавіну свайго існаваньня.

Пад кіраўніцтвам партыі і свайго правадыра—таварыша Варашылава, пры актыўнай дапамозе ўсіх працоўных СССР, Чырвоная армія пастаўленую перад ёй задачу большага ўзмацненьня магутнасьці СССР—выпаўніць.

П. Барсуноў.

Чырвоная армія цалкам, а тэрытарыяльныя часьці зсабліва, злучана з жыхарствам самаю шчыльнаю сувязьзю. Тым, чым жыве, хвалюецца і цікавіцца рабочы і селянін,—аднолькава цікавіцца і чырвонаармеец. Нашу вайсковую магутнасьць мы будуем не на адарванасьці яго ад гэтага жыцьця, а наадварот, на паглыбленьні і пашырэньні сувязі з ім.

М. ФРУНЗЭ.

Будаўніцтва Чырвонае арміі за 8 гадоў.

15-га студзеня 1918 году быў выдадзены дэкрэт (апублікованы 23 лютага), які паклаў пачатак будаўніцтву Чырвонае арміі. Спачатку зваялося праводзіць дабрахвотны набор. Аб мабілізацыі нельга было і думаць, бо апарат дзяржавы яшчэ не ўмацаваўся. Вялікае недавер'е салдат да афіцэраў старое арміі выклікала патрэбу выбарнасьці камандзіраў і чырвонаармейскіх камітэтаў. Прынцып дабрахвотніцтва на першы час сябе апраўдаў.

На заклік ісьці ў Чырвоную армію адгукнуліся лепшыя, найбольш сьвядомыя слаі рабочых і сялянскае беднаты. Гэтыя атрады ўпарта стрымлівалі на ваколіцах націск ровных контр-рэвалюцыйных гэнэралаў, якія падтрымліваліся чужаземным войскам.

Але дабрахвотніцтва — ненадзейная крыніца папаўненьня арміі. Абставіны грамадзянскае вайны вымагалі хуткага згуртаваньня рэальнае ўзброенае сілы, здольнай адбіць націск вялікіх белых армій Дэкрэт 8-га красавіка 1918 году аб утварэньні апарату ваенных камісарыятаў заклаў цьвёрдыя арганізацыйныя асновы для гуртаваньня рэгулярнай Чырвонае арміі. Пытаньне аб камсаставе было вырашана прыцягненьнем спэцыялістаў з былых афіцэраў, якія пажадалі служыць савецкай уладзе, і ўтварэньнем інстытуту камісараў з найбольш стойкіх і адданых рэвалюцыі рабочых і сялян.

Уся гэтая вялізарнейшая праца адбывалася пад нясупынным націскам унутранае і ўнешняе контр-рэвалюцыі. Як толькі прыпынілася наступленьне немцаў, вынікла паўстаньне чэхаславакаў, арганізаванае англафранцускім капіталам. На поўначы высадзіліся ангельцы, французы і амэрыканцы. На Доне арудаваў Красноў, на Кубані—Дзнікін. У Грузіі, пры дапамозе нямецкіх штыкоў, вaселі меншавікі. У Самары былі ўчрадзілаўцы. Чорнай паласой контр-рэвалюцыі быў адрэзаны Туркестан.

Але навіснуўшая небясьпека павялічвае і ўмацоўвае сілу пярэчаньня рабочых і сялян. Праца па ўмацаваньню Чырвонай арміі кіпіць па ўсім краі. Партыя бальшавікоў пасылае на фронт тысячы сваіх членаў, прыклад якіх уздымае моц і адвагу змаганцаў. І ў выніку краіна Саветаў ачышчана ад белагвардзейцаў усіх масьцей.

1921 і 1922 гады праходзяць ва ўмовах дэмабілізацыі і зьяўляюцца пераходным этапам да мірнага будаўніцтва і ўчобы. Але ўтварэньне баяздольнай і моцнай арміі ўпіраецца ў эканамічную адсталасьць і беднасьць нашага краю. Гэта выклікае патрэбу самай жорсткай эканоміі ў выдатках, у тым ліку і выдатках на армію. З другога боку, каб прапусьціць праз Чырвоную армію ўвесь маладняк, які можа кожны год прызывацца, давялося-б удубальтаваць лікавы склад яе ў мірны час (562.000 чалавек). І мы пераходзім да міліцэйскае сыстэмы. Скараціўшы выдаткі на ўтрыманьне арміі і тэрміны навучаньня, мы гэтым палегчылі жыхарству цяжар нясеньня ваеннае службы. Тэрытарыяльнае камплектаваньне прысьпешвае мабілізацыю, палягчае сыстэму ваеннага кіраўніцтва. Працоўныя для навучаньня ваеннай справе не адрываюцца на доўгі час для жыцьця ў казарме, на ўтрыманьне тэрытарыяльных часьцей траціцца дзяржавай значна менш грошай, чым на ўтрыманьне кадравых.

Мы ня можам пакуль што праводзіць міліцэйскую сыстэму на ўсе 100 проц. Мы прымушаны мець побач з тэрытарыяльнымі дывізіямі і моцныя кадравыя часьці. Гэта дыктуецца міжнародным становішчам нашага Саюзу і патрэбаю падрыхтоўкі малодшага камсаставу і начальнікаў з чырвонаармейцаў. У выпадку вайны вялізарныя грамады ўзброеных байцоў будуць адчуваць нехватку ў належным ліку камсаставу. Нашыя кадры і ваенныя ўстановы ня здолеюць у належным ліку задаволіць гэтыя патрэбы. Перад намі вынікае праблема падрыхтоўкі ўневайсковым шляхам у грамадзянскіх вышэйшых навуковых установах і школах новага запаснога камсаставу і перападрыхтоўка камсаставу, звольненага ў запас.

Усе гутаркі аб разброеньні і ў асобку апошняя Лёкарнская канфэрэнцыя з яе «гарантыйным» дагаворам азначаюць па існасьці справы ня што іншае, як растаноўку сіл для новае вайны. **А загэтым патрэбна рабіць усе заходы, каб замацаваць абараназдольнасьць** краю і ўзмацніць магутнасьць Чырвонае арміі і Чырвонага флёту, паветранага і марскога.

Разьвіцьцё ваеннае тэхнікі, пашырэньне ваенізацыі прамысловасьці, ваенная падрыхтоўка ўсяго жыхарства дадуць усе магчымасьці для адпору ворагам, якія наважацца перашкодзіць нашай мірнай працы.

М. Ш.

Перамагалі і будзем перамагаць.

(Артыкул сябра Рэвалюцыйнага Ваеннага Савету З. В. А. т. Кажэўнікава).

Восем гадоў. Тэрмін невялікі. А колькі было запраўды гэраічных мамэнтаў, колькі пакуты, няўдач і перамог. Чырвоная армія нарадзілася ў полымі Кастрычніка, яна стваралася і змагалася, змагалася і стваралася.

Размаітыя па ўзброеньню, арганізацыі, абмундыраваньню атрады, групы, фронты, яны зьліваліся ў адзіную рабоча-сялянскую Чырвонаю армію. Цяжкія былі часы. Часта бяз хлеба, табакі, абарваныя ішлі ў бойку чырвоныя палкі. Ішлі ці памерці, ці перамагчы. І перамаглі. Перамаглі, не зважаючы на здраду некаторых асоб, не зважаючы на беднасьць. Перамаглі таму, што ведалі, за што ваююць, таму, што не жадалі быць больш нявольнікамі ў памешчыка і капіталіста, перамаглі таму, што зьядналіся наўкола Ленінскае камуністычнае партыі.

Тав. КАЖЭЎНІКАЎ.

У нас і зараз шмат недахопаў, але калі ўспомнім 1919, 1920 гады, дык сучаснае становішча непараўнана лепшае. Мы зараз маем магчымасьць займацца вучобаю, можам працаваць. Гэту магчымасьць мы атрымалі, дзякуючы тым гэроям рабочым і сялянам, якія абаранілі маладую рабоча-сялянскую Савецкую Рэспубліку.

У іх трэба вучыцца маладым байцам. Трэба вучыцца ў таго, хто быў лепшым барацьбітом за рабоча-сялянскую справу—у Уладзіміра Ільліча Леніна. Трэба вучыцца, каб змагацца. Ленін ніколі не занепадаў духам. **Ён верыў у перамогі, ён ведаў, што мы пераможам, ён ня енчыў пры няўдачах, не палохаўся ў цяжкіх абставінах.** І ў нас бываюць і яшчэ будуць цяжкія часы, будуць недахопы, будуць заганы. Не занепадаць духам, ня енчыць, а бадзёра пазіраць і працаваць, працаваць павінна Чырвоная армія, вучыцца і вучыцца павінен кожны баец. Мы расьцем, мы становімся больш дужымі, але і вораг наш не слабы, ён можа нам нарабіць шмат шкоды. Ён чакае мамэнту, калі Чырвоная армія аслабіць сваю работу, каб напасьці на нас і задушыць нас.

Чырвоная армія да 8 угодак павінна цьвёрда сказаць ворагам Саюзу Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік—рукі прэч! Не дазволім заціснуць рабоча-сялянскую дзяржаву. Нашы таварышы ўмелі перамагаць, умелі паміраць за рэвалюцыю, за сацыялізм. Мы таксама здолеем гэта зрабіць. Мы таксама аб'яднаны наўкола сьцягаў Ленінскае партыі, і гэтых сьцягаў мы не аддамо.

Хай жыве рабоча-сялянская Чырвоная армія!

Хай жыве СССР!

Хай жыве наш правадыр і настаўнік—камуністычная партыя!

С. Кажэўнікаў.

Асноўная задача да дзевятых угодак існаваньня Чырвонае арміі,—як і раней, яе далейшае ўзмацненьне, палепшаньне баявое падрыхтоўкі чырвонаармейцаў, павялічэньне іх палітычнае сьвядомасьці, захаваньне жалезнае дысцыпліны і ўзвышэньне агульнага культурнага ўзроўню.

ВАРАШЫЛАЎ.

Падзеі ў Кітаі.

Проці ангельскага кантролю над мытніцамі.

ПЕКІН, 20-II. Аб'яднаныя гандлёвых палат, карпарацыя кітайскіх банкіраў, саюз банкіраў і іншыя кітайскія дзелавыя арганізацыі ўхвалілі рэзалюцыю, у якой патрабуюць наладзіць незалежнае кітайскае кіраваньне мытнымі прыбыткамі і спыніць ангельскі кантроль над кітайскімі мытніцамі.

Купцы Кантону падтрымліваюць забастоўшчыкаў.

ПЕКІН, 20-II. Водлуг паведамленьня кітайскага агенцтва, 4 гандлёвых палаты Кантону ўхвалілі рэзалюцыю, якой заяўляюць, што бастуючыя абараняюць гонар краю і панесьлі вялікія ахвяры. З гэтае прычыны палаты будуць падтрымліваць бастуючых да поўнае здаволеньня іх патрабаваньняў.

Пралетарыят Кітаю можа наладзіць парадак.

ПЕКІН, 20-II. Карэспандэнт „Пекін Лідэр“ (амэрыканскі орган ліберальнага напрамку) прызнае, што ўлада Гаміндану ў Сватоу і ваколічным раёне, як відаць, канчаткова замацавалася і ў порце ў сучасны момант кіраўніцтва лепшае, чым калі-небудзь. Карэспандэнт адзначае надзвычайна вялікую дысцыплінаванасьць гамінданаўскага войска, якое добра адзета, рэгулярна атрымоўвае пэнсію і нават пасылае грошы сем'ям.

Адзначаючы вынішчэньне хабарніцтва чыноўнікаў, карэспандэнт піша: «Партыя Гаміндан зрабіла ўсё магчымае, каб насадзіць сумленную і працаздольную адміністрацыю, у чым дасягнула вялізарных посьпехаў».

Англія выціснута з кітайскіх рынкаў.

ЛЕНДАН, 18-II. Прадстаўнікі ангельскага таварыства «Чайна Асосіэйшын», якое аб'ядноўвае інтарэсы ангельскіх прамыслоўцаў і гандляроў у Кітаі, у дакладзе ўраду камітэту гандлю і прамысловасьці падкрэсьлілі, што Кітай зьяўляецца адным з самых буйных патэнцыяльных рынкаў сьвету. У дакладзе заяўляецца, што галоўнаю перашкодаю да разьвіцця ангельскага гандлю ў Кітаі зьяўляецца адсутнасьць моцнага цэнтральнага ўраду.

Водлуг думкі прадстаўнікоў „Чайна Асосіэйшын“ гэта зьяўляецца таксама прычынаю аб'яднаньня кітайскага народу, а дзякуючы беднасьці, кітайцы з большаю ахвотаю купляюць больш танную японскую крамніну, чымся фабрыкаты ангельскага вырабу.

Ангельскія прамыслоўцы ў Кітаі лічаць вельмі патрэбным захаваць чужаземныя кварталы і правы экстэрытарыяльнасьці для чужаземцаў.

Там, дзе пануе буржуазея.

Капіталістычныя астрогі даводзяць да вар'ята.

ГЕЛЬСІНГФОРС. 18-II. «Весьці рабочых арганізацый» паведамляюць, што адзін з абвінавачаных па справе сацыялістычнага саюзу моладзі Ільля Урховен страціў розум з прычыны доўгага зьняволеньня і дрэнных адносін з боку астрожнае адміністрацыі.

Камуністаў ня прымусім адмовіцца ад пераканаўняў.

ЛЕНДАН. Шматлюдны мітынг студэнтаў Оксфордзкага ўнівэрсытэту большасьцю 215 галасоў проці 92 ухваліў рэзалюцыю пратэсту проці ўчынку праўленьня ўнівэрсытэту, якое рабіла спробу пад упывам міністэрства унутраных спраў прымусіць двух студэнтаў-камуністаў даць падпіску ня весьці камуністычнае прапаганды і ня браць удзелу ў дзейнасьці кампартыі.

Арышты камуністаў у Італіі.

РЫМ, 19-II. Газэты паведамляюць, што ў ваколіцах Флёрэнцыі арыштавана шмат камуністаў і канфіскавана шмат камуністычнай літаратуры.

«Масаджэра» паведамляе, што каля Кесьціна зроблена шмат вобыскаў, арыштаў і канфіскавана «вельмі важныя» дакумэнты.

Пралетарыят Англіі на абароне сваіх правоў.

Чыгуначнікі патрабуюць адстаўкі Томаса.

ЛЕНДАН, 18-II. Адбыўся сход прадстаўнікоў 5000 сяброў нацыянальнага саюзу чыгуначнікаў. На сходзе аднагалосна ўхвалена рэзалюцыя, якая прапануе выканкому саюзу безадкладна ўжыць захады супроць зьмяншэньня заработку. Сход таксама патрабуе адстаўкі Томаса. Апроч таго, рэзалюцыя ганьбіць аднаго з дэлегатаў лёндзкіх чыгуначнікаў, які галасаваў за прапановы камісіі, наперакор атрыманых ім інструкцый. З патрабаваньнем адстаўкі Томаса выступілі таксама прадстаўнікі рабочых лёндзкіх чыгуначных таварных складаў.

Тэкстыльшчыкі Ланкашыру ня ўступяць прамыслоўцам.

ЛЕНДАН, 20-II, У Ланкашырскай тэкстыльнай прамысловасьці утварылася крытычнае становішча, бо прадпрыёмцы не згадзіліся з прапановаю рабочых перадаць на разгляд трацейскага суду патрабаваньне саюзу ткачоў аб перагляде ўмоў працы і аб павялічэньні заработку.

Ва ўсіх раёнах Ланкашыру ладзяцца рабочыя сходы.

Ангельскія горнарабочыя ня пойдуць на ўступкі.

ЛЕНДАН, 19-II. Аб'яднаная нарада пад'камісій савету ангельскіх трэд'юніёнаў і саюзу гарнякоў ухваліла рэзалюцыю, у якой пацьвярджае ўзятыя на сябе ў лініі ўсіх прафсаюзаў Англіі абавязацельствы дапамагчы капальнікам. Рэзалюцыя заяўляе, што ўвесь прафсаюзны рух адзадушна выказваецца проці скарачэньня заработку горнарабочых, проці павялічэньня працоўнага дню ў капальнях і за падпісаньне калектыўных згодаў у нацыянальным абхваце (не па раёнах, як хочуць прадпрыёмцы).

Проці імпэрыялістычнага ўціску ў калёніях.

ШЫРОКІ СХОД МІЖРАБПОМУ Ў БЭРЛІНЕ.

БЭРЛІН. 10-га лютага ў Бэрліне па ініцыятыве «камітэту пратэсту проці францускага тэрору ў Сірыі» і Міжрабпому адбыўся сход прадстаўнікоў левых арганізацый, у тым ліку лігі абароны правоў чалавека, міжнароднага саюзу ахвяр вайны, саюзу індусаў Цэнтральнае Эўропы, саюзу кітайскіх студэнтаў, бэрлінскае мусульманскае абшчыны, партыі Гаміндан, саюзу студэнтаў-арабаў, нямецкае незалежнае сацыялістычнае партыі, нямецкае кампартыі, пэрсіцкае сацыялістычнае партыі, саюзу тубыльцаў Камэруна, саюзу тубыльцаў-карэйцаў і г. д.

Мюнцэнбэрг (гэнэральны сэкратар Міжрабпому) зрабіў падрабязны даклад пра дзейнасьць і задачы Міжрабпому ў калёніях. «Якрав цяпер,—заявіў Мюнцэнбэрг—калі нямецкія нацыяналісты і тэўтонцы поруч з нямецкаю калёніяльнаю грамадою хочуць зноў кіраваць свае імпэрыялістычныя думкі і ачмуціць нямецкі пралетарыят,—вельмі важна, каб барацьбу ўзялі на сябе пралетарскія антыімпэрыялістычныя арганізацыі. Гэтая барацьба павінна весьціся праз лігу змаганьня проці калёніяльнага ўціску. Задача гэтае арганізацыі павінна быць у тым, каб інфармаваць газэты левага ўхілу і выдаваць брашуры для азнаямленьня шырокіх мас з палітычнымі падзеямі ў калёніях. Між існуючымі ў Парыжы, Лёндане, Амстэрдаме і Брусэлі калёніяльнымі арганізацыямі павінна быць наладжана шчыльная сувязь».

Каб ажыцьцёвіць гэтую прапанову, абрана камісія, у якую ўвайшлі па адным прадстаўніку ад калёніяльных арганізацый.

Абстрэл Дамаску з аэрапланаў

РЫМ, 21-II. Камісія Лігі Нацый па мандатных тэрыторыях атрымала з Каіру тэлеграму, у якой гаворыцца, што 26 аэрапланаў бамбардыруюць у працягу некалькіх дзён Саіду. Апроч таго, мусульманскія кварталы Дамаску абстрэльваюцца з гармат. Чэркесы і армяне, якім дапамагае ўлада, паляць горад і рабуюць мірнае жыхарства, жадаючы справакаваць новае паўстаньне.

Сірыйская дэлегацыя просіць Лігу Нацый умяшацца і спыніць крывавую расправу.

МІЖНАРОДНАЕ СТАНОВІШЧА СССР.

Добрасуседзкія дачыненьні між Пэрсіяю і СССР узмацняюцца.

САВЕЦКА-ПЭРСІЦКІ ЎГАВОР.

МАСКВА. Народны Камісар Замежных Спраў тав. Чычэрын атрымаў за подпісамі Маазава, Гамід-хана і Максум-хана—(прадстаўнікоў Пэрсіі ў савюзна-пэрсіцкай мешанай камісіі)—т. т. Мора і Гэрмана—(прадстаўнікоў СССР у камісіі)—тэлеграму такога зьместу: «Сёньня саюзна-пэрсіцкая мешаная камісія падпісала ў Паўтарацку згоду між СССР і Пэрсіяю пра ўзаемнае карыстаньне прыгранічнымі рэчкамі і водамі. Згода гэта зьяўляецца новым кальцом у моцным ланцугу добрасуседзкіх узаемадачыненьняў між СССР і Пэрсіяю. Падпісаньне новае згоды напярэдадні 5-х угодак мірнага ўгавору сьведчыць пра далейшае замацаваньне братэрства і прыяцельства між народамі СССР і Пэрсіі. У гэтым мы бачым прыяцельскія імкненьні абодвых краёў да мірнага супрацоўніцтва. Мы з асаблівым здавальненьнем падкрэсьліваем вашу вялікую працу ў забясьпечаньні гэтага посьпеху. Моцная эканамічная сувязь і супольныя інтарэсы, аб'яднаўшыя абодвы суседнія краі, атрымалі новы базіс да вольнага разьвіцця на карысьць народаў абодвых краёў. Вітаем вас з пасьпешным сканчэньнем такіх значных для гаспадаркі СССР і Пэрсіі перамоў, у выніку якіх утворана гэта згода“.

„Пралетарыят Чэхаславакіі даўно прызнаў СССР,

А ЎРАДУ БЭНЕША НЕ ПРЫЗНАЕ».

ПРАГА, 20 II. У адказ на выступленьне Бэнеша аб замежнай палітыцы Чэхаславакіі, вялікую прамову зрабіў камуніст Крэйбіх. Галоўную ўвагу прамоўца аддаў пытаньню аб прызнаньні СССР і адзначыў, што Бэнеш нічога не сказаў наконт гэтага пытаньня, якое мае вялізарнае значэньне для Чэхаславакіі.

Крэйбіх падкрэсьліў, што гутарка ідзе аб бязумоўным прызнаньні СССР. Калі казаць пра ўмовы, дык савецкі ўрад, згодна думкі Крэйбіха, мае права патрабававаць ад Чэхаславакіі, каб апошняя спыніла падтрымліваць контр-рэвалюцыйную эміграцыю, на што ў гэтым годзе толькі па бюджэту адводзіцца 62 міліёны крон. Савецкі ўрад таксама мае права патрабаваць адшкадаваньня за страты, зробленыя чэхаславацкаю інтэрвэнцыяю.

У канцы Крэйбіх заявіў, што пралетарыят Чэхаславакіі, прызнаўшы кастрычнікавую рэвалюцыю, даўно прызнаў СССР. Апошнія выбары, як сказаў Крэйбіх, паказалі, што міліёны працоўных Чэхаславакіі, прызнаючы СССР, не прызнаюць чэхаславацкага ўраду.

У выніку спрэчак прамова Бэнеша была ўхвалена кааліцыйнаю большасьцю палаты.

КЭМАЛЬ-ПАША Ў ПАСОЛЬСТВЕ СССР У АНГОРЫ.

АНГОРА, 20 II. Учора першы раз за час існаваньня рэспублікі прэзыдэнт Кэмаль-паша і сябры ўраду наведаліся ў пасольства СССР.

Пасьля агляду новага будынку ў паўнамоцным прадстаўніцтве адбыўся прыём.

Швэдзкая жанчына-вучоны аб СССР.

СТАКГОЛЬМ, 18 II. У Стакгольм вярнулася з падарожжа па СССР доктар філёзофіі Квэнзель. У гутарцы з журналістамі яна выказала зьдзіўленьне з прычыны посьпехаў, дасягнутых СССР.

Капіталістычная Амэрыка абагачваецца.

ЗА КОШТ ЭКСПЛЁАТАЦЫІ ПРАЛЕТАРЫЯТУ.

НЬЮ-ЁРК, 14-II. Сталёвая карпарацыя Паўночна-Амэрыканскіх Злучаных Штатаў, у руках якое знаходзіцца большая частка амэрыканскае сталеліцейнае прамысловасьці, атрымала за 1925 год валавы прыбытак у 175 міліёнаў даляраў, на 12 міліёнаў даляраў больш, чымся ў 1924 годзе. Пасьля выплаты дывідэнду застанецца блізка 30 міліёнаў даляраў чыстага прыбытку.

Большасьць рабочых, занятых у амэрыканскай сталеліцейнай прамысловасьці, не арганізаваны і ня маюць ніякае абароны ад эксплёатацыі, дзякуючы якой капіталісты і нажываюць гэты прыбытак.

СТАН УВОЗНА-ВЫВОЗНЫХ АПЭРАЦЫЙ.

НЬЮ ЁРК, 18-II. Апошнія афіцыйныя даныя пра замежны гандаль Злучаных Штатаў сьведчаць, што і індустрыялізацыя краю расьце. Адначасна з павялічэньнем вывазу фабрыкатаў зьмяншаецца вываз харчавых прадуктаў. Водлуг даных міністэрства гандлю за 1925 год, зьменшыўся вываз збожжа і жывёлы і павялічыўся ўвоз гэтых тавараў. Значна павялічыўся вываз фабрычна-заводзкіх вырабаў у параўнаньні з 1924 годам.

ДАРАГОЎЛЯ РАСЬЦЕ.

НЬЮ ЁРК. 18-II. Водлуг даных міністэрства працы, цэны на рэчы першае патрэбы ў Злучаных Штатах былі ў сьнежні 1925 году на 4 проц. большыя, чымся ў сьнежні папярэдняга году Бюджэт сям'і павялічыўся а 78 проц. у параўнаньні з 1917 годам. На асобныя рэчы спажываньня сучасныя цэны ў параўнаньні з даваеннымі ўзрасьлі так: харчавыя прадукты ўздаражалі на 65 з паловаю процантаў, адзеньне—69 з паловаю проц., кватэра—67 проц., апал і асьвятленьне—86 проц., мэбля—114 проц., іншыя выдаткі—на 104 процанты.

Вынікі абшчынных выбараў у Румыніі.

Толькі нячуваны тэрор даў большасьць ураду.

ВЕНА, 21-II. З 18 да 20 лютага ў Румыніі адбыліся абшчынныя выбары. Першыя афіцыйныя весткі аб выбарах сьведчаць, што ў 83 проц. вясковых абшчын большасьць атрымала ўрадавая партыя.

Згодна вестак, атрыманых дагэтуль, урадавая партыя атрымала большасьць у 63 гарадох. У 40 вялікіх гарадох у тым ліку і ў Бухарэсьце большасьць атрымала апазіцыя. Вынікі выбараў у 17 гарадох яшчэ невядомы.

Урадавая партыя не атрымала ніводнае перамогі ў гарадох Бесарабіі. У 25 гарадох Сяміградзьдзя большасьць атрымаў агульны сьпіс лібэралаў і вэнгэрскае партыі.

Наогул-жа, урад забясьпечыў сабе ўсюды большасьць толькі нячуваным тэрорам, хоць апазіцыя ў самых буйных гарадох выступала адзіным фронтам, дзякуючы чаму ў шмат якіх прамысловых гарадох былі выбраны кандыдаты блёку рабоча-сялянскае дэмакратыі. З тае прычыны, што на падставе закону аб кіраўніцтве, 20 проц. складу абшчынных і акруговых саветаў назначаецца ўрадам, у многіх гарадох, незважаючы на перамогу апазіцыі, ураду забясьпечана большасьць.

У белай Латвіі.

Павялічэньне флёту.

Міністэрства вайсковых спраў пастанавіла заказаць Францыі 2 караблі і дзьве падводныя лодкі. Міністэрства фінансаў ужо адпусьціла грошы на гэта і ў Францыю паехалі 17 лютага прадстаўнікі латвійскага флёту.

Чацьвёрты замах на рэдакцыю.

Палітычная паліцыя арыштавала 16-га лютага каля рэдакцыі газэты „Латвіяс Саргс“ некалькі чалавек, у якіх у часе вобыску знойдзена некалькі бомбаў.

Арыштаваныя, якія належаць да нацыяналістычнае партыі, прызналіся да мінулых выбухаў, якія былі зроблены ў апошнім месяцы ў Рызе і Мітаве. Ня гледзячы на гэтыя арышты, рэдакцыі газэтаў, якія падтрымоваюць сучасны латвійскі ўрад, сьцерагуцца вартай, якая абысківае кожнага, хто ўваходзіць у рэдакцыю.

Крызіс латвійскага ўраду.

Латвійскі друк паведамляе, што з 15 лютага пачаўся крызіс сучаснага габінэту міністраў.

Прычына крызісу ў тым, што некалькі групаў нацыянальных меншасьцяў, якія падтрымоўвалі сучасны ўрад, перайшлі з 15-га лютага ў апазіцыю. Такім чынам, сучасны ўрад ня мае большасьці ў сойме.

У панскай Польшчы.

Скшынскі хоча ў адстаўку.

Старшыня рады міністраў і міністр замежных спраў Скшынскі хоча прасіць прэзыдэнта Вайцяхоўскага аб звальненьні яго з пасады старшыні рады міністраў, бо гэтая праца перашкаджае яму споўняць абавязкі міністра замежных спраў. У соймавых колах гавораць, што адстаўка Скшынскага злучана з няўдачаю Польшчы ў справе атрыманьня сталага месца ў радзе Лігі Нацыяў.

Вечная катарга.

Львоўскі прысьпешаны суд разгледзеў 18-га лютага справу ўкраінскіх сялян Войцеха Сахі і Язэпа Пісулькова, абвінавачаных у прыналежнасьці да партызанскага атраду і забойстве камэнданта паліцыі—Яна Бештэрды.

Прысьпешаны суд засудзіў Саху на кару сьмерці, а Пісулькова на шматгадовую катаргу. Прэзыдэнт Польшчы замяніў Сасе кару сьмерці на вечную катаргу.

Забастоўка ў капальні.

У капальні вугольля «Сілезія» ў Дзедзічах, Бельскага павету, забаставала 17-га лютага зьмена рабочых у лічбе 330 чалавек. 18-га лютага далучыліся да забастоўкі ўсе рабочыя капальні ў лічбе 1.660 чалавек. Прафэсыянальны саюз гарнякоў хоча абвясьціць агульную забастоўку рабочых нетракапальнае прамысловасьці.

У Заходняй Беларусі.

Справа Мурашкі.

У Віленскім апэляцыйным судзе пачаўся 20 га лютага разгляд справы Мурашкі—забойцы Багінскага і Вечаркевіча. Мурашка быў засуджаны Віленскім акруговым судом на 2 гады папраўчага дому, пасьля чаго абарона з свайго боку, а пракурор з свайго—падалі ў апэляцыйны суд просьбу аб касацыі прысуду.

Напад партызанаў.

У начы з 19 га на 20-ае лютага г.г. атрад узброеных сялян у лічбе 25 чалавек зрабіў напад на вайсковую варту 10-га батальёну каля Клімонтаў, Віленска-Троцкага павету. Пасьля доўгай стралянiны, партызаны схаваліся ў лесе.

Літоўцы наступаюць.

Батальён рэгулярнай літоўскай арміі, узброены кулямётамі і гранатамі, перашоў 19-га лютага польска-літоўскую граніцу. Пасьля трохгадзіннае бойкі з польскім вайсковым атрадам літоўцы занялі Падгай, Віленска-Троцкага павету.

Занятую мясцовасьць літоўцы загарадзілі драцянымі загародкамі і пачалі рабіць акопы.

Ваколічным вёскам літоўцы абвясьцілі, што гэтая мясцовасьць далучаецца да Літвы.

У Чэхаславакіі.

Узрост беспрацоўя.

У канцы сьнежня 1925 г. у Чэхаславакіі афіцыяльна налічвалася 48.384 беспрацоўныя, тагды як у канцы лістапада лічылася 42.485 беспрацоўных. Лічба-ж вольных пасадаў у канцы году дасягала толькі 11.242. У канцы сьнежня прафсаюзы падтрымлівалі 15.900 беспрацоўных, у лістападзе—12.348.

Сярэдня-эўрапейскае Лёкарно.

У сваёй парляманцкай прамове 17 лютага міністр замежных спраў Бэнеш, адказваючы на запытаньні дэпутатаў, заявіў, што Чэхаславакія гатова падпісаць гарантыйны пакт з Вэнгрыяй аб непарушнасьці граніцаў па прыкладу падпісанага ў Лёкарно нямецка-францускага пакту.

Палітычнае амністыі ня будзе.

18 лютага ў адказ на інтэрпэляцыю камуністычнае фракцыі ў парляманце была прачытана заява старшыні рады міністраў Швэглы і міністра справядлівасьці Вішкоўскага, што ўрад зусім ня думае даваць амністыі палітычным вязьням і аддадзеным пад суд за палітычныя справы.

Унівэрсытэт у Падкарпацкай Русі

Мясцовая рада Мукачэва ўзьняла пытаньне аб адчыненьні ў Мукачэве ўнівэрсытэту Падкарпацкае Русі. Места дае кавалак зямлі для пабудавання ўнівэрсытэцкіх будынкаў. Мукачэўцы лічаць, што два факультэты могуць быць адчынены яшчэ ў гэтым годзе. Пытаньне аб адчыненьні ўнівэрсытэту ў Падкарпацкай Русі яшчэ не ўзьнімалася ўрад цэнтральнаю ўладаю не ўзьнімалася.

ПЛЕНУМ ВЫКАНКОМУ КАМІНТЭРНУ.

Камінтэрн заваюе большасьць рабочае клясы.

З дакладу т. Зіноўева.

20-га лютага на ранішнім пасяджэньні пашыранага пленуму Выканкому Камінтэрну былі абраны нямецкая і японская камісіі і ўхвалена прывітаньне вызваленым сябром ЦК ангельскае кампартыі.

Далей, з справаздачаю аб чыннасьці Выканкому Камінтэрну выступіў тав. Зіноўеў.

— Сучаснае міжнароднае становішча характарызуецца нятрываласьцю стабілізацыі капіталізму. Але ня трэба лічыць гэтую нятрываласьць большаю, чым яна ёсьць, і рабіць з яе няправільныя вывады. Стабілізацыя часткова ўмацавала буржуазны лад, але праводзіцца так, што яна ў канчатковым выніку даводзіць да абвастрэньня клясавых супярэчнасьцяў і павялічэньня рэвалюцыйнасьці мас. Падмацоўваючы гэта на прыкладах асобных краёў (зацяжны сацыяльна палітычны крызіс у Францыі, нябывалае бяспрацоўе ў Нямеччыне, пагоршаньне эканамічнага становішча ў Англіі, эканамічная катастрофа ў Польшчы), т. Зіноўеў адзначае нашы вялікія посьпехі на Ўсходзе (Кітай) і кажа, што **агульнае становішча ні ў якім разе нельга разглядаць пэсымістычна**. Становішча сьведчыць, што **мы ўмеем паступова згуртоўваць сілы рабочае клясы для наступу**.

Другая частка дакладу т. Зіноўева была прысьвечана тактыцы Камінтэрну і пачалася вынаткаю з Леніна: «Хто не разумее, што ў інтарэсах рэвалюцыі неабходна заваяваць большасьць рабочае клясы, той для рэвалюцыі згублены».

„Адзінства рабочае клясы,—сказаў т. Зіноўеў,—азначае заваяваньне большасьці рабочае клясы. Задачаю Камінтэрну і зьяўляецца ажыцьцёвіць гэтае адзінства на аснове камунізму».

Спрэчкі па дакладу т. Зіноўева.

МАСКВА. На ранішнім пасяджэньні пленуму 22 лютага ў спрэчках па дакладу т. Зіноўева прадстаўнік чэхаславацкае дэлегацыі Нэпрад заявіў аб поўным далучэньні да тэзісаў, прапанаваных прэзыдыумам вык. к-ту Камінтэрну. Спыняючыся на становішчы Чэхаславакіі, прамоўца зазначае, што аб стабілізацыі капіталізму ў ёй гаварыць ня прыходзіцца. Чэхаславакія перажывае цяжкі эканамічны крызіс. Апошні рэвалюцыянізуе ня толькі рабочую клясу, але і дробную буржуазію, якая патрабуе прызнаньня СССР. Пры такім становішчы патрэбна адзінае цьвёрдае кіраўніцтва партыяй. Зараз некаторыя правыя элементы спрабуюць скарыстаць дыскусію ў УсеКП(б) у сваіх інтарэсах і зноў дамагчыся ўплыву ў партыі. Гэтым спробам будзе дадзен рашучы адпор.

Прадстаўнік ультра-левае групы кампартыі Нямеччыны таксама прызнае правільнасьць тэзісаў дакладу т. Зіноўева. «Мы ў свой час былі проці адкрытага лісту вык. к-ту Камінтэрну да нямецкае кампартыі не па палітычных саабражэньнях, а па ўнутрыпартыйных,—кажа ён.—Мы ня можам падпісаць той дакумант, які накладае на нас кляймо варожае Камінтэрну групы. Нашыя рознагалосьсі яшчэ не ліквідаваны, але мы хочам працаваць разам з ЦК на падставе ажыцьцяўленьня прынцыпаў Камінтэрну».

Весткі адусюль.

Турэцка-японскае збліжэньне.

КАНСТАНТЫНОПАЛЬ, 20-ІІ. У Канстантынопаль прыехаў японскі гандлёвы прадстаўнік, каб утварыць гандлёвы ўгавор з Турцыяю. У гутарцы з журналістамі прадстаўнік заявіў, што Японія спадзяецца на шпаркае разьвіцьцё гандлю з Турцыяю.

Рост камуністычнага ўплыву ў Фінляндыі.

ГЭЛЬСІНГФОРС, 16-ІІ. Новы цэнтральны к-т, абраны на нядаўна праведзеным зьезьдзе фінскае сацыял-дэмакратычнае партыі, агаласіў адозву да ўсіх сяброў і прыхільнікаў партыі. У адозьве зазначана, што камуністычная дзейнасьць сярод рабочае клясы значна ўзмацнілася.

Посьпехі радыётэлефоніі.

ЛЁНДАН, 18-ІІ. Гэтымі днямі была зроблена спроба тэлефанаваньня бяз дроту з Рэкбі (Англія) і Лёнг-Айлянд (Злучаныя Штаты). Цэлы дзень адбываліся перамовы праз акіян і, як перадаюць, спроба дала добрыя вынікі. Часам галасы размаўляючых былі чутны лепш, як на звычайных тэлефонных лініях. У агульным стваралася ўражаньне звычайнае гутаркі па тэлефоне. Вынікі тым больш цікавы, што перамовы адбываліся ўдзень, калі горш гаварыць па радыё-тэлефоне, чым у начную пару.

Перадаюць, што ангельская паштовая ўправа ўжо абмяркоўвае пытаньне аб тым, каб далучыць радыё-тэлефон да звычайнае тэлефоннае сеткі. З тае прычыны, што радыё станцыя можа перадаваць радыё-паведамленьні на адлегласьці ў 12.000 міль, у Лёндане спадзяюцца ў хуткім часе наладзіць тэлефонную сувязь з Аўстраліяю, Новаю Зэляндыяю і Паўднёваю Амэрыкаю.

Наладжана радыётэлефонная сувязь між Англіяю і Амэрыкаю.

ЛЁНДАН, 13-ІІ. У працягу мінулага тыдню адбывалася спроба перамоў па радыётэлефону між Англіяю і Злучанымі Штатамі. Спробы далі вельмі добрыя вынікі.

У Саюзных Рэспубліках.

Чырвоная армія на парозе 9-га году.

Загад т. Варашылава па Чырвонай арміі і флёту.

МАСКВА. У загадзе Народнага Камісара Вайсковых Спраў і Старшыні Рэвалюцыйнага Вайсковага Савету СССР т. Варашылава з прычыны 8-х угодак Чырвонае арміі гаворыцца:

„У вельмі цяжкіх умовах фронту расла, узмацнялася і загартоўвалася армія рабочых і сялян. Уваходзячы ў 9-ы год свайго існаваньня, Чырвоная армія, не зважаючы на свой малы лічбавы склад, зьяўляецца вялікаю сілаю. З гэтаю сілаю ня могуць ня лічыцца ўсе нашы магчымыя ворагі, на яе з надзеяю пазіраюць працоўныя ўсіх краёў. Далейшае ўмацаваньне нашых узброеных сіл ідзе плянава на аснове тае рэарганізацыі, якая намечана ў 1924-25 годзе Рэвалюцыйным Вайсковым Саветам на чале з без пары памёршым правадыром Чырвонае арміі т. Фрунзэ.

Рабоча-сялянскі ўрад СССР шмат разоў заяўляў, што ён шчыра імкнецца і вядзе палітыку спакою. Супольна з усімі працоўнымі, Чырвоная армія таксама імкнецца да спакою, але кожны чырвонаармеец, камандзір і палітработнік добра разумеюць, што лепшаю і адзінаю гарантыяю ад небясьпекі для СССР зьяўляецца ўмацаваньне баяздольнасьці Чырвонае арміі. Задачы абароны ня могуць быць вырашаны адным толькі вайсковым ведамствам без непасрэднага падтрыманьня ўсяго краю ў цэлым. Пытаньні аднаўленьня нашае вайсковае прамысловасьці, пытаньні, зьвязаныя з падрыхтоўкаю да абароны ўсіх нашых ведамстваў, пытаньні тэхнічнага ўмацаваньня нашае арміі, асабліва хіміі, паветранага і марскога флёту зьяўляюцца зараз самымі значнымі пытаньнямі.

Віншуючы чырвонаармейцаў, вайсковых маракоў, камандзіраў і палітработнікаў з восьмымі ўгодкамі Чырвонае арміі, Рэвалюцыйны Вайсковы Савет выказвае поўную ўпэўненасьць, што Чырвоная армія выканае пастаўленыя перад ёю задачы і што чырвоныя байцы будуць стаяць гранітнаю сьцяною кала межаў вялікага Савецкага Саюзу“.

Прывітаньне Авіяхіму.

Авіяхім паслаў Рэвалюцыйнаму Вайсковаму Савету СССР, начальніку ваенна-паветраных сіл Рабоча-Сялянскае Чырвонае арміі і начальніку ваенна-хімічнае ўправы Рабоча-Сялянскае Чырвонае армі прывітаньне з днём восьмых угодак Чырвонае арміі. У прывітаньні зазначана, што Авіяхім дапаможа Чырвонае арміі заўладаць аснаўною зброяю будучае вайны—авіяцыяю, хіміяю, самалётам, газам і працівагазам.

Прысуд 48 эстонскім шпіёнам вынесены.

Заява т. Ульрыха.

ЛЕНІНГРАД, 21-ІІ. Старшыня вайсковае калегіі вярхоўнага суду т. Ульрых, разглядаўшы справу эстонскіх шпіёнаў, у гутарцы з карэспандэнтам РОСТА сказаў:

«Справа 48 скончылася. 13 актыўных шпіёнаў засуджана да растрэлу. Двохтыднёвае судовае дазнаньне выявіла, што афіцэры штабу першае эстонскае дывізіі майёр Трык, капітан Койк і Дамсон, пад агульным кіраўніцтвам афіцэраў гэнэральнага штабу майёра Лаўрыца і Марціна з восені 1924 г. да восені 1925 году вялі шырокую шпіёнскую чыннасьць, стварылі значную шпіёнскую сетку ў раёне Ленінградзкае вайсковае акругі. Дазнаньнем выкрыта, што многім шпіёнам даручалася вывучыць становішча шасавых і грунтовых дарог і мастоў на іх і інш.

Як вядома, у 1925 г. у Нарве жыў прадстаўнік ангельскае разьведкі і манархічнае арганізацыі (на чале ў гэтай арганізацыі стаяў Мікалай Мікалаевіч Раманаў) палкоўнік Ранк. Ранк атрымліваў усе весткі аб СССР ад эстонскае разьведкі.

На падставе адных гэтых фактаў можна зрабіць вывад, што ўлета і ўвосень 1925 г. некаторыя афіцэры эстонскае разьведкі супольна з зарубежнымі манархічнымі арганізацыямі і ангельскаю вайсковаю разьведкаю рыхтавалі калі не інтэрвэнцыю, дык спрабавалі хоць-бы выклікаць узброены канфлікт пры дапамозе правакацыйнае чыннасьці ў межах Ленінградзкае вайсковае акругі. І толькі работа ДПУ перашкодзіла гэтаму злачынству».

Стан грашовага звароту.

Апэрацыі дзяржаўнага банку БССР за студзень паказваюць, што крэдытны плян на другі квартал, праведзены без дадатковага выпуску банкнотаў, выконваецца нармальна. Бягучыя рахункі ў валюце СССР па Дзяржбанку павялічыліся на 32,9 міліёны рублёў. Спэцыяльныя банкі наогул пашырылі свае вучотна-пазычковыя апэрацыі, замест чаканага зьменшаньня. Прырост бягучых рахункаў даў магчымасьць дзяржаўнаму банку зьменшыць у студзені эмісію чырвонцаў на 21,4 міліёнаў рублёў. Грашовая маса з 21-га сьнежня да 1-га лютага скарацілася на 74 міліёны рублёў. Абсьледаваньне фінансавага становішча самых буйных дзяржаўных прадпрыёмстваў выявіла некаторае зьмягчэньне фінансавае напружанасьці. Стан скарбніц 83 х абсьледаваных прадпрыёмстваў шмат лепшы, чымся за ўвесь пэрыяд з сярэдзіны лістапада.

Уводзіцца ступень доктара для вучоных спэцыялістаў.

Навукова-тэхнічная сэкцыя Дзяржаўнага Вучэбнага Савету «ГУС» выпрацавала праэкт устанаўленьня ступені доктара навук для вучоных спэцыялістаў, якія здавальняюць поўным патрабаваньням у галіне тае ці іншае навукі.

Ступень доктара навук, водлуг праэкту, будзе прысуджацца вышэйшымі вучэбнымі ўстановамі і навукова-дасьледчымі інстытутамі. Дзяржаўны Вучэбны Савет наладжвае шырокую дыскусію па пытаньню аб уводзе гэтае ступені.

На зьмену плугу—трактар.

Курсы трактарыстаў у РСФСР.

У зьвязку з павялічэньнем увозу трактараў, у некаторых мясцох арганізаваліся трактарныя курсы, дзе сяляне навучаюцца абыходзіцца з трактарамі.

У Арэнбурзе адчыніліся трактарныя курсы для 83 х сялян. У гэты лік увайшло 10 жанчын. У Башкірыі адчынены курсы трактарыстаў у Бэлібеі і Даўлеканаве. У Феадосійскім раёне курсы выпусьцілі 100 трактарыстаў, галоўным парадкам парабкоў і сялян, пасланых на курсы калектыўнымі гаспадаркамі і каапэрацыйнымі арганізацыямі.

НА МЯСЦОХ.

Суднабудаўніцтва на Волскіх верфях.

НІЖНІ-НОЎГАРАД, 20-ІІ. У Астрахані на верфях Волскага дзяржаўнага параходзтва скончана пабудова 10-х новых параходаў і цёплаходаў, 4-х барж і больш 900 дробных рыбацкіх суднаў.

Трактары ў Закаўказьзі.

ТЫФЛІС. У сёлетнім г. ў Закаўказьзе будзе ўвезена 450 трактараў рознага тыпу, тады як за ўсе мінулыя гады было ўвезена трошкі больш, чымся 300 трактараў. Зараз самым вялікім посьпехам трактары карыстаюцца ў бавоўняных гаспадарках Закаўказьзя і асабліва ў Азэрбэйджане.

Будуецца фабрыка абутку.

ВЯТКА. У цэнтры саматужнага раёну—горадзе Савецку будуецца буйная фабрыка валенага абутку. У год будзе выраблявацца 300.000 пар.

Новыя доменныя печы.

ХАРКАЎ, 20-ІІ. «Югосталь» пусьціць ў ход у сакавіку 2 новых доменных печы—адну на Марыупальскім заводзе, другую на Данецка-Юр'еўскім заводзе (блізка Луганску). У красавіку на Данецка-Юр'еўскім заводзе пачне працаваць таксама мартэнаўскі цэх. З гэтымі доменнымі пячамі ўсяго на заводах Югасталі будзе працаваць 20 доменных пячэй.

Перавыбары гарадзкіх саветаў і далейшыя іх задачы.

Сельскія і местачковыя саветы ўсюды перавыбраны. Цяпер адбываюцца раённыя зьезды саветаў, пачалася кампанія па перавыбарах гарадзкіх саветаў і ўжо праводзіцца справаздачная і падрыхтоўчая праца ва ўсіх гарадох. Справаздачы робяць перад выбаршчыкамі кіраўнікі працы гарадзкіх саветаў і радавыя члены.

Побач з агульным уздымам савецкага будаўніцтва, значна ажывіліся і гарадзкія саветы. Праца гарадзкіх саветаў за леташні год у огуле была больш жвавай і плённай у параўнаньні з пазалеташнім годам. Рэгулярна скліКаліся пленумы гарадзкіх саветаў, і праца іх была больш плянавай. Па аснаўных пытаньнях гаспадарчае і культурнае працы дасягнуты вялікія посьпехі.

Аднак, праца гарадзкіх саветаў не ва ўсіх гарадох вялася плянава, ня ўсюды былі дачынены да працы гарадзкіх саветаў іх члены і кандыдаты, слаба прыцягваліся да працы пралетарскія грамады. І калі гарадзкім саветам удалося дабіцца шэрагу дасягненьняў і выпаўніць у асноўным важнейшыя задачы, дзякуючы агульнаму ўздыму, усё-ж нельга не адзначыць слабасьць ва многіх мейсцах сэкцыйнае працы гарадзкіх саветаў. «З чатырох сэкцый дзьве працавалі зусім добра, а рэшта—каапэрацыйная і фінансава-падатковая зусім не працавалі і не пакінулі ніякага сьледу ў працы», —заяўляе прэзыдыум Магілёўскага гарадзкога савету ў апошняй гадавой справаздачы.

Ня лепш справа стаіць у цэлым шэрагу сэкцый іншых гарадзкіх саветаў, якія не вызначаліся ні акуратным наведаньнем, ні сваёй працай.

Тут мы, бязумоўна, маем прычыны аб'ектыўнага і арганізацыйнага характару, але слабасьць дзейнасьці многіх сэкцый тлумачыць выключна аб'ектыўнымі прычынамі нельга. Напрыклад, фінансава-падатковая сэкцыя Віцебскага гарадзкога савету мела пасяджэньні дзесяць разоў і прымала ўдзел у ўкладаньні і рэалізацыіі бюджэту, рэгуліравала правядзеньне чарговых гарадзкіх падаткаў і інш.; члены гэтай сэкцыі прымалі ўдзел у абсьледаваньні прадпрыёмстваў, якія ня выконваюць бюджэтных заданьняў, выяўлялі крыніцы прыбыткаў.

Аб'ектыўныя ўмовы працы падатковых сэкцый гэтых двох саветаў бязумоўна аднальковыя. Тут перад намі выразна вызначаецца розьніца здольнасьці кіраўнікоў гэтых падатковых сэкцый.

Цяпер праводзіцца справаздачная кампанія. Што скажуць сваім выбаршчыкам члены непрацаваўшых сэкцый? Чаму іх ня цікавіла фінансава-падатковая праца, якая гарантыруе становішча бюджэту? Чаму іх ня цікавілі інтарэсы працоўных у галіне палепшаньня справы каапэрацыі, гандлю, рынку і інш. Адказ ясны: такія члены не апраўдалі давер'я выбаршчыкаў і ня выпаўнілі надзей, якія на іх ускладаліся.

Справаздачныя сходы рабочых павінны асудзіць бязьдзейнасьць паасобных членаў гарадзкога савету з тым, каб нанова выбраныя шанавалі інтарэсы сваіх выбаршчыкаў і сваёй працай у інтарэсах рабочае клясы ўмацоўвалі-б савецкую дзяржаву ўцэлым.

Выбарчыя сходы пры справаздачах дэпутатаў асабліва моцна павінны зацікавіцца тым, што рабіў гарадзкі савет у галіне захаваньня і пашырэньня жылога пляцу, як ён умяркоўваў пытаньні дабрабыту, культурнага будаўніцтва, аховы здароўя, як ён сачыў за станам і розьвіткам мясцовае і дзяржаўнае прамысловасьці. У часе справаздачнае кампаніі павінна быць дапушчана поўная магчымасьць дзелавое крытыкі, і ўся практыка пралетарыяту ў справе будаўніцтва гарадзкога жыцьця на сацыялістычных падставах павінна быць у будучыне выкарыстана цалкам.

Умовы працы і задачы гарадзкіх саветаў больш складаныя і адпаведныя, чым сельскіх і местачковых саветаў. Сельскія і местачковыя саветы вядуць сваю працу ва ўмовах акружэньня выключна дробнае ўласнасьці сялян і саматужнікаў. Іх праца накіроўваецца да агульнага рэгуляваньня і дапамогі росту таго, што ў большай частцы знаходзіцца ў руках земляўласьніка, саматужніка і інш.

У гарадох-жа мы маем нацыяналізаваную прамысловасьць, якая знаходзіцца пад непасрэдным кіраўніцтвам дзяржавы і яе органаў на месцах; у гарадох-жа мы маем таксама, галоўным чынам, нацыяналізаваную і муніцыпалізаваную маемасьць і дамы быўшых багачоў, якія таксама падведамствены саветам. І тое і другое складае вялікую каштоўнасьць, якая дасталася працоўным ад Кастрычнікавае рэвалюцыі. Загэтым на гарадзкія саветы ўскладаецца шмат большая адказнасьць і шмат больш складаная задача ў агульнай сыстэме савецкага будаўніцтва. І разам з тым гарадзкі савет, як маючы ў сваіх шэрагах добра палітычна асьвечаных пралетарыяў, павінен служыць прыкладам практычнай дзейнасьці і палітычнага кірунку для сельскіх і местачковых саветаў.

Гарадзкія саветы, як аснаўныя органы дыктатуры пралетарыяту, якія маюць вялізарную гістарычную і палітычную ролю, у далейшай сваёй працы павінны больш прасякнуцца практычнай, гаспадарчай і культурнай працай. Праэкт новага палажэньня аб гарадзкіх саветах, якія прыняты Саветам Народных Камісараў Беларусі, дае поўную магчымасьць гарадзкім саветам шырока разьвінуць практычную пастаноўку працы. Гарадзкія саветы будуць мець свае падсправаздачныя органы: прэзыдыум сэкцыі, і будуць карыстацца тэхнічным апаратам выканаўчых камітэтаў для выпаўненьня сваёй працы; гарадзкім саветам надаюцца бюджэтныя правы, правы юрыдычнае асобы і права выданьня абавязковых пастаноў. Гэтыя мерапрыёмствы даюць гарадзкім саветам магчымасьць самім, як гаспадаром гораду, выяўляць поўную самадзейнасьць, паляпшаць і пашыраць кватэры, прамысловасьць, школы, больніцы і інш. культурныя і гаспадарчыя ўстановы. Для гэтага гарадзкія саветы могуць заключаць дагаворы, зьдзелкі, рабіць пазыкі ў іншых арганізацый і нават у прыватных асоб.

Выданьнем абавязковых пастаноў гарадзкія саветы будуць самі рэгуляваць рэвалюцыйны парадак і паляпшаць эканамічныя і культурныя ўмовы для працоўнага жыхарства нашых гарадоў.

Згодна новага палажэньня, у працы сэкцыі могуць прымаць удзел нячлены гарадзкога савету—прадстаўнікі мясцкомаў, фабзавкомаў, фабрык, камсамольскіх, жаночых і вайсковых арганізацый.

Гэтым самым гарадзкія саветы здолеюць усё лепшае, што ёсьць сярод рабочае клясы, скарыстаць для справы савецкага будаўніцтва па абслугоўваньню патрэб і інтарэсаў пралетарыяту і ўсяго гарадзкога жыхарства.

Аснаўнымі арганізацыйнымі задачамі перад новымі гарадзкімі саветамі павінны быць: утварэньне працаздольных сэкцый, уцягненьне членаў саветаў у працу сэкцый, прадпрыёмстваў, устаноў гораду, магчыма шырэй дачыніць да працы ў сэкцыях і пленумах працоўныя грамады гораду і раней усяго жанчын.

У часе перавыбараў выбаршчыкі гарадоў павінны паслаць у гарадзкія саветы такіх дэпутатаў з правераных працаўнікоў, работніц, рабочых прадпрыёмстваў і інш. слаёў працоўных, якія здолеюць пад кіраўніцтвам камуністычнае партыі апраўдаць надзеі рабочае клясы ў палітычным жыцьці і ў практычным савецкім будаўніцтве.

А. Хацкевіч.

У САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ.

Землеўпарадкаваньне.

Увага землеўпарадкаваньню.

(Ад аддзелу землеўпарадкаваньня кіраўмэліазему Н. К. З.).

Да сучаснага моманту землеўпарадкаваньне ішло пад моцным націскам сялянскай масы па аўладаньню непрацоўнымі землямі. Зямельныя органы павінны былі даць напрамак гэтаму руху, каб недапусьціць розных недарэчнасьцяў, магчымых пры стыхійным руху. І цяпер трэба сказаць, што гэты свой абавязак зямельныя органы наогул выпаўнілі. Значная частка працы зямельных органаў вынесена на плячох каморнікаў, часта меўшых недастатачную як тэхнічную, так і навуковую падрыхтоўку. Аднак жа выкананая каморнікамі праца наогул зроблена добра.

Адзінакавыя недарэчнасьці гэтае працы каморнікаў ня трэба лічыць нейкай плямай як наогул на працы каморнікаў, так і на працы зямельных устаноў, асабліва адносна работы апошняга году, якая праходзіць ужо больш менш роўна.

Недастаткі ў спэцыяльнай падрыхтоўцы каморнікаў даўно вядомы як зямельным установам, таксама і самім каморнікам. Дзеля зьнішчэньня гэтых недастачаў, зямельнымі ўстановамі з мінулага году ў зімовы пэрыяд арганізуюцца паўторныя курсы, на якіх каморнікі ідуць з вялікай ахвотай.

Значны лік незакончаных спраў па землеўпарадкаваньню галоўным чынам на быўшых панскіх землях не адбіваецца на скарыстаньні зямель, бо няскончанымі зьўляюцца якраз папяровыя недаробы і амаль ня ўсе за зіму гэтага году будуць скончаны. Горш з тымі справамі, якія патрабуюць працы на полі, і якія засталіся ня скончанымі ў значнай меры з-за цягавіны, якую праводзяць нежадаючыя землеўпарадкаваньня. Заканчэньне такіх спраў можа быць праведзена толькі ўлетку.

Такіх спраў ёсьць ня так шмат і зроблены ўсе захады к таму, каб за бягучы год усе няскончаныя справы былі зроблены і няскончаных спраў наогул ня мець. Ды цяпер так работа ўжо і не вядзецца, каб мець залежы. Ад зямельных устаноў патрабуецца і ад каморнікаў таксама канчаць справу за адзін год. Цяперашнія залежы— гэта старая бяда, гэта грахі мінулага.

Пераглядаць пытаньні аб зьмяншэньні платы за землеўпарадкаваньне цяпер ня можна, бо плата гэта не акупае коштаў па выкананьню аплачваемай плошчы (цяперашняя плата за дзесяціну ў 2-3 разы менш тых коштаў, якія выносіла дзесяціна землеўпарадкаваньня да вайны). Апроч таго, плата гэта ўстаноўлена ўсяго 1 год (11 лютага 1925 г.) і пераглядаць яе цяпер няма сэнсу. К таму ж Сельска-Гаспадарчы Банк дае дастатачны крэдыт, каб, памагчы серадняком і багацейшым разлічыцца за работы, а савецкая ўлада сама плоціць за беднату. 30 проц. землеўпарадкаваных за мінулы год вызвалілі ад платы і ў наступіўшы таксама бяднейшыя плаціць ня будуць.

Такім чынам па пытаньнях, узьнятых т. Галавачом («Сав. Бел.» № 2 (1597) увага к землеўпарадкаваньню ёсьць. Землеўпарадкаваньне памаленьку ачышчаецца ад каросты, якою яно абрасло за час, калі яно праводзілася на лік, а не на якасьць і яшчэ трэба толькі адзін год упартае, дружнае працы зямельных устаноў, каморнікаў і ўсіх каго цікавіць пытаньне перабудовы вёскі і памагаючых перабудове будзе так, што ўсе справы будуць начынацца з вясны і канчацца ўвосень.

Кіраўмэліазем НКЗ Бел.

Як нам землеўпарадкавацца.

(Ліст сялян вёскі Ланеўкі).

Наша вёска знаходзіцца ў 21 в. ад гор. Воршы. Складаецца яна з 95 двароў. Жыхароў налічваецца 500. Зямлі маецца 650 дзес.

Мы, сяляне гэтай вёскі, усьвядомілі палітыку і задачы савецкай улады ў галіне ўзьняцьця дабрабыту бядняцкіх і серадняцкіх колаў насельніцтва, якая вымагае культурнага вядзеньня гаспадаркі.

Але павялічэньню прадукцыйнасьці гаспадаркі ў гэтай вёсцы перашкаджае тое, што мы яшчэ не землеўпарадкаваны. Празпалосіца і далёкапольле— вось наша землякарыстаньне.

64 гаспадары—бедната, што мае ад 2 да 5 дз. зямлі, падпісалася на землеўпарадкаваньне. Але тут мы спаткаліся з такім зьявішчам, якое прыпыніла нас—акр. земаддзел, нічога не пагутарыўшы з сялянамі, прысылае паперу, у якой патрабуе ўнесьці 30 проц. за землеўпарадкаваньне. Такім спосабам за ўсю вёску прыдзецца заплаціць 1000 руб. Дзеля таго, што запісалася 64 гаспадары, то 30 проц. з 1000 руб. у першую галаву кладуцца на запісаўшыхся сялян, а калі зямля будзе ўпарадкавана, тады праз суд трэба будзе зыскаць з незапісаўшыхся.

Вядома, такія ўмовы для нас ня прыступны. Перш за ўсё ў нас зусім няма сродкаў на гэта, бо, як вышэй вызначана, запісаўшыяся—выключна бедакі, а падругое—ці-ж можна гэтак рабіць: адразу заплаціць за незапісаўшыхся, а пасьля сыскаць з іх праз суд.

Таксама назначаная земаддзелам плата 1 р. 40 к. за ўпарадкаваную дзесяціну ні ў якім разе недапусьцімая. 70 кап.—і тыя цяжка выплаціць сялянам пры іхняй моцы.

Канкрэтная просьба наша:

1) Хутчэй правесьці землеўпарадкаваньне ў вёсцы.

2) Паменшыць плату за землеўпарадкаваную дзесяціну. Замест 1 р. 40 кап. назначыць 70 кап.

Ідзе 23 подпісы сялян.

Бядняк на перавыбарах у саюзе з серадняком.

(Перавозскі с.-с., Бярэзінскага р., Барысаўскай акругі.

У параўнаньні з папярэднімі гадамі процант выбаршчыкаў дасягнуў яскравых вынікаў у бок павялічэньня. Агульны процант зьявіўшыхся на выбарчы сход ад 18-ці і звыш 60 гадоў складае 50 проц. з ліку маючых права галасаваньня.

Вялікі ўдзел у выбарах прымалі жанчыны. З агульнага іх ліку—50 проц. Пытаньні на сходах гр-не давалі досыць жыцьцёвыя. Не забыліся падкрэсьліць усе галоўныя недахопы ў працы, як, напрыклад: прэзыдыум с.-с-ту ў некаторых выпадках, вырашаў вельмі важныя пытаньні бяз удзелу сяброў с-с-ту і насельніцтва, з прычыны чаго былі непаразуменьні і незадаваленьні з боку гр-н. Няправільна быў узят курс на серадняка-селяніна, якога ў некаторых выпадках наогул крыху прылічвалі к кулакам. Былі злосныя выступленьні з боку кулакоў, але бедакі іх тут жа абсадзілі з падтрыманьнем серадняноў, якія адмежаваліся ад кулакоў і зрабілі хаўрус з беднатой.

Дадзен ад сялян наказ новаму складу с.-с-ту па ўсіх галінах жыцьця, асабліва аб неатрыманьні з лясьніцтва дроў і лесаматар'ялу.

У прэзыдыум с.-с-ту выбраны старыя працаўнікі і дадаткова ад сялянства—селянін актывіста 55-ці гадоў. Сябрамі сельсавету ў большасьці прайшлі бедакі і частка серадняноў і два настаўнікі.

Кандыдатамі сяброў сельсавету прайшлі дзьве жанчыны дэлегаткі. У рэвізкамісію выбраны больш сьвядомыя гр-не і настаўнік.

П. В. Літкевіч.

Дапамога беднякам.

(Ушацкі р., Полацкай акр).

На нарадзе Чарапаўнянскага с.-с. 11 лютага па пытаньні аб звальненьні беднякоў ад абавязковага дзяржаўнага страхаваньня, згодна прапановы райстрахагэнцтва, прынята пастанова: звольніць ад абавязак. дзярж. страхоўкі 105 гаспадарак—беднякоў і чырвонаармейцаў, на 100 проц., апрача гэтага некалькі на 50 проц.

Па пытаньню аб уплаце с.-г. падатку, не жадаючы таго, каб с.-савет быў прыцягнуты да адказнасьці за непаступленьне с.-г. падатку па с.-савету, за што Мазырскі с.-савет аддадзены пад суд, як за нядбайнасьць, ухвалена: тэрмінова распачаць працу па ўзысканьню с.-г. падатку II тэрміну, тлумачачы, што ніякіх дадатковых скідак у гэтым годзе, апрача ўжо атрыманых, ня будзе, прычым к больш упартым злосным неплацельшчыкам ужываць рашучыя меры—вопісы маемасьці і прыцягненьня да адказнасьці.

Нарэшце было ўхвалена дзеля вывучэньня беларускае мовы, хутка распачаць заняткі с.-с. па беларусазнаўству —2 разы ў тыдзень, пры мясцовай школе пад кіраўніцтвам настаўніка.

Прысутны.

ЭКАНАМІЧНЫ РОСТ ВЁСКІ.

(Самахвалавіцкі р., Меншчына)

Самахвалавіцкі раён зьяўляецца адным з найбольш буйных па стане сельскае гаспадаркі, ліку сельсаветаў у Менскай акрузе.

Апошнія гады значна падварушылі сялянскую гаспадарку і павялічылі яе прыбытковасьць. Вядзецца інтэнсіфік. сельскае гаспадаркі: засяваецца лубін, бадай што ва ўсіх месцах засяваюцца карняплоды, канюшына, цімафееўка і сэрадэля. Жыхарства ўсьвядоміла карысьць сартыроўкі і ачысткі насеньня. Паляпшаецца як лікавы, гэтак і якасны стан жывёлагадоўлі, асабліва малочнае жывёлы. У гэтай справе бярэцца курс на разьвядзеньне малочнае жывёлы чырвонае беларускае пароды.

Зьвяртаецца вялікая ўвага на машынізацыю. У раёне налічваецца 2085 малатарняў (адна малатарня на 4 двары), некалькі дробных прадпрыемстваў, галоўным чынам, пры савецкіх і племянных гаспадарках, 14 вадзяных млыноў, 15 савецкіх і племянных гаспадарак, з якіх восем уваходзяць у Белсельтрэст, з лікам 300 рабочых.

З прычыны вельмі кепскага становішча з апалам, шырока разьвіваюцца тарфяныя распрацоўкі.

Раёнавы бюджэт 1925—26 году павялічыўся на 100 проц. і дасягае 145.000 руб.

Каапэраваньне ахапіла ў раёне каля 35 проц. усіх сялянскіх гаспадарак, пераважна па лініі спажывецкай каапэрацыі.

Мэліярацыйных таварыстваў ёсьць 12. Крэдытнымі таварыствамі ахоплена 9 проц. сялянскіх гаспадарак.

НАША КААПЭРАЦЫЯ.

НАШАЙ КААПЭРАЦЫІ НЕ ШАНЦУЕ.

(Рудзенск, Сьмілавіцк. раёну, Меншчына).

Пачаўшы з малога, наша каапэрацыя хутка разбагацел. Сьцены быўшай крамы гандляра Іцкі сталі цесны. Каапэратыў пабудаваў свой уласны дом. Здавалася-б і надалей гэтак шпарка будзе пашырацца ўзрост нашае каапэрацыі, але мінулым летам спаткала нядоля. Знашліся нядобрыя людзі і пастараліся пагрэць рукі. Растрацілі больш 2.000 руб. Вядома, іх выкінулі з каапэрацыі і пасадзілі другіх. Выбіралі ж ужо добрых людзей. Праўда, у пачатку ўсё добра і йшло, але раптам, на табе, не хапае каля 400 руб. Пратаргаваліся амаль што ў адзін месяц. Вінаватых як-бы і няма, а недастача ёсьць. Загадчыка крамы лічаць за чэснага чалавека, але-ж недахваткі ў краме. Маракуюць і на памоцнікаў, што яны і перавешвалі і пералічвалі. Ці тут злосная кража, ці ня ўмелае гандляваньне,—даведацца трудна. Відавочны толькі недалікі і збыткі для каапэрацыі. Перабой за перабоем—гэта ня надта добра адрываецца. Наогул, нашай каапэрацыі не шанцуе.

Пайшчыкі тлумачаць гэта тым, што надта доўга зацягнулася дазнаньне па першай растраце, а то, можа, кажуць і зусім зацёрлі справу і першыя растратчыкі не панясуць кары, а гэта дае повад і другім набіваць сабе кішэні.

Трэба хутчэй паварушыць першую справу. Суд зрабіць на мейсцы, каб ён быў паказацельным.

А. П—н.

ПРАЦА ПАШЫРАЕЦЦА.

(Старасельскае спажыв. т-ва, Заслаўскага раёну, Меншчына).

Не далей, як год таму назад у т-ве не заўсёды можна было знайсьці тавары першай неабходнасьці.

І ня дзіва. У той час т-ва мела ўсяго тавару ня больш, як на 500 руб. Цяпер жа справа абстаіць інакш. Т-ва робіць звароты ў месяц больш чым на 3.000 руб. І вось, дзякуючы, гэтаму кожны селянін заўсёды можа дастаць тавары ў сваім т-ве па тэй самай цане, як і ў менскіх каапэратывах. Ёсьць магчымасьць на тавары першай неабходнасьці не рабіць вялікіх наляжняў, як рабілася гэта раней.

Апроч гэтага, т-ва мае адно аддзяленьне, у якім месячны зварот больш чым 500 руб.; маецца на мэце адчыніць другое аддзяленьне.

У сучасны момант т-ва налічвае 225 пайшчыкаў, што ў параўнаньні з прошлым годам дае павялічэньне прыблізна на 100 проц. Але побач з дасягненьнямі ёсьць і недахопы, на якія праўленьню патрэбна зьвярнуць большую ўвагу гэта каапэраваньне насяленьня. 225 пайшчыкаў на той раён, які абслугоўвае таварыства—мала. Каб праца па каапэраваньню насяленьня пайшла скарэйшымі крокамі, трэба праўленьню праводзіць сходы насяленьня па вёсках і ставіць пытаньні аб значэньні каапэрацыі, аб яе выгадах, а так-жа рабіць справаздачы аб працы т-ва.

Янка З.

ЗАГАТОЎКА БУЛЬБЫ І КААПЭРАЦЫЯ.

(Гарадзецкі р., Бабруйшчына).

Як відаць з газэтных абвестак, цана на бульбу ў Менску і па другіх гарадох вельмі вялікая: за асьміну (50 фунтаў) на рынку плацяць па 1 з пал. р. Нашы ж сяляне яшчэ ў канцы студзеня вазілі сваю бульбу за 27 вёрст на станцыю Салтанаўку і прадавалі яе там нэпманам па 25-30 к. пуд.

Нэпманства на вачох нашае каапэрацыі абірае сялянства, а яно сьпіць, як пяньку прадаўшы. Трэба ўступіцца за эксплёатацыю сялянскай працы.

Трэба самой каапэрацыі ўзяцца за куплю бульбы па больш выгодных для сялянства цэнах, тады селяніну і каапэрацыі будзе выгадна і брату-рабочаму будзе трохі лягчэй, а гэта зараз-жа можа адгукнуцца і на цэнах тавараў гораду.

Гудок.

Па глухіх кутках Беларусі.

(З БЛЁКНОТУ „ТВАРАМ ДА ВЁСКІ“).

І. „Хто каго“?

Змаганьне двух начал—старога і новага, капіталістычнага і сацыялістычнага ідзе па ўсяму фронту сялянскага жыцьця.

У кожным зьявішчы, іншы раз мала прыкметным для няўважлівага вока, нэрвова разьвязваецца пытаньне: хто каго?

Іншы раз «старое» падносіцца пад прыкрасай новага, камуністычнага, і прыходзіцца доўга блукацца, шукаючы запраўднае прыроды рэчаў. Казуісты поп, каб запазычыць аўтарытэт кампартыі для свае брудвае справы кажа: «Хрыстос быў першы камуністы, евангеліе—пропаведзь камунізму, царква Хрыстова—ажыцьцяўленьне камунізму. Хай жыве праваслаўная царква, камуністычная партыя і савецкая ўлада!» Адным словам, мужыкі, нясеце пятакі, як вы нясіцё адзіны с.-г. падатак. Там, дзе папы канчаткова страцілі свой уплыў на масы, «паства» адмаўляецца заставацца ў „лоне“ царквы Хрыстовай і шукае «праўды божыяй» у сэктах.

Калектыўнае будаўніцтва ў галіне сельскае гаспадаркі ўвесь час праходзіла пад пытаньнем—хто каго? Які небудзь стары меншавік (Вазіла), прыняў актыўны ўдзел у пабудове калектыўных гаспадарак у Прапойскім раёне. З першага погляду здавалася, што ён «амаль што камуніст». Пахожыя на яго «лаўкачы» з вялікай ахвотай ішлі ў калхозы, каб на лепшай зямлі „вальготна“ пабудаваць к 25 году хутары. З вялікім спазьненьнем прэзыдыум акруговага выкан. к-ту адмовіўся гэтыя хутары лічыць калектыўнымі гаспадаркамі: там нічога калектыўнага не засталося.

Пытаньне: «хто каго», тутака трапіць няўдала пераламіцца праз прызму савецкай законнасьці. Спэкулянт першы вывучыў дэкрэт аб надзяленьні яўрэяў зямлёй і хапаецца за сельскую гаспадарку, каб узмацніць сваё матар'яльнае і прававое становішча. Лоўкі, пісьменны „пралаза“ (ня дужа пісьменны) апранаецца ў «тогу» селькора, называе сябе раённым селькорам, садзіцца на карак с-савету, загадваючы яму прывезьці апалу для яго хаты, пагражаючы страхамі суда і інш. Шмат лікае жыцьцё, асабліва з разьвязаньнем НЭП'а, адкладае на двох полюсах капіталістычны і сацыялістычны зарады, нэрвуючы ўсё больш і больш атмасфэру, у якой разьвязваецца пытаньне «хто каго».

2. Рэлігійны дурман і процісавецкая кабалістыка.

Прапойскія папы, ідучы ўсьлед за жыцьцём, зрабілі экспэдыцыю са старае царквы ў жывую і зараз пачынаюць варочацца назад.

Надоечы прапойскі селянін „сьвятоша» Лявсей Бібікаў, якога тут завуць «Ляксеем чалавекам божым», павёз у Маскву свайго папа Паповіча (провьвішча) на пакуту за гульню ў жывую царкву. „Пастыр“ зрабіўся цацкай у руках «паствы». Здаецца, лепшага прыкладу разлажэньня царквы шукаць ня трэба. Аўтарытэт папа пабіт аўтарытэтам малапісьменнага сьвятошы і юродзівага Ляксея.

У Прапойску сёлета, за адсутнасьцю памяшканьня, няпісьменныя дзеці не папалі ў школу і частка больш разумных сялян прапанавала заняць пад школу старую царкву, якая зараз пустуе.

Але-ж „оўцы», пахожыя на Ляксея Бібікава вартай сталі каля дзьвярэй і загулі галасамі вар'ятаў: «прэч!» Зразумела, тут не абыйшлося бяз уплыву папа.

Далей ад Прапойску ня лепш. Па дарозе ў Гіжэнскі с-савет я дагнаў селяніна в. Бярозаўкі. Разгаварыліся аб тым, аб сім.

Мяне зацікавіла тое, што гэты сярэдніх гадоў мужчына хутка перавёў гутарку на рэлігійную тэму.

«Усе добра, кажа... І вёска палепшала, і савецкая ўлада таксама добра, але ж дрэнна, што яна супраціў бога... Адсюль і распуста ўсякая пайшла.

—Ці вы чыталі біблію?—зьвярнуўся ён да мяне.

— Чытаў, адказаў я.

— Дык вось, тое, што пісалі прарокі—адбываецца цяперака...

У прароцтве Данііла гаворыцца аб Леніну, што ён памрэ, у сваёй пасьцелі.

— Аб Леніну? так і сказана?—зацікавіўся я.

— Не, там сказана пра прадтечу антыхрыста, але гэта ён.

— Ну, а далей чытайце апостала Паўла: у пасланьні к Філіпіянам ён піша аб паўстаньні двох цароў...

— Ну, а далей?

— А далей камуністычная ўлада пераможа ўсіх і пачнецца прадстаўленьне сьвету.

Я слухаў гэтую лухту і глядзеў у вочы начотчыку: «Ці верыць ён у тое, што гаворыць, ці проста сьмяецца з мяне?» папытаўся я ў самога сябе. Сур'ёзны твар і тупая ўпэўненасьць у сьвятасьці сьвяшчэнных слоў сьведчылі аб тым, што тут ня трэба логікі.

—А во мошчы Хвядосія Пячэрскага, я іх сам бачыў, пяшком хадзіў у Кіеў... Камуністы хацелі паглуміцца над імі, але-ж к сораму свайму прымушаны былі прызнаць іх сьвятасьць, і зьмясьцілі мошчы ў музэй.

— А ведаеце, дзеля чаго ўзялі ў музэй гэтыя мошчы?

— Не,—адказаў начотчык, і пытліва паглядзеў на мяне.

— А затым, каб нашы патомкі ведалі, што калісьці былі такія людзі, якія па глупасьці сваёй пяшком хадзілі за многія сотні вёрст у Кіеў, каб кланяцца гніламу і сухому мясу і ўсякаму сьмяцьцю...

Засьмяецца які-небудзь наш праўнук і будзе пытацца, ці ведалі ў той час яго продкі чыгунку, электрычнасьць, радыё і інш., а калі даведаецца, што гэтым мошчам кланяліся ў век электрычнасьці, радыё, паветраных машын і інш., то наш патомак доўга будзе сьмяяцца над намі, як над дурнямі, альбо малпамі... Вось дзеля чаго і ўзялі ў музэй мошчы.

Селянін пакрыўдзіўся і ўвабраўся ў сябе, як вулітка ў сваю ракавіну. Я перавёў гутарку на дасягненьні навукі, раіў пабыць у Доме Селяніна, каб паслухаць па радыё Маскву. Цікавілася ўжо больш жанчына, якая, шла разам, чым фанатык-начотчык.

— А ці ёсьць у вас школа? спытаўся я. Жанчына адказала, што школа ёсьць, а толькі зьмяшчаецца ў маленькай сялянскай хаце, і расказала, што калі прыяжджаў акруговы старшыня т. Дубіна, то ён раіў пабудаваць у вёсцы новую школу. Я даў даведку, што на гэту справу адпушчаны ўжо і грошы, але ж сяляне адмовіліся дапамагчы ў пабудове школы...

З дрэнным настроем растаўся я са сваім рэлігійным папутчыкам...

Калі я расказаў у райкоме аб Бярозаўскім прароку і аб блізасьці „сьветапрадстаўленьня“, адказны сэкратар тав. К. нікольні ня зьдзівіўся, а сам прывёў мне прыклад процісавецкае кабалістыкі, якую дэманстраваў на вё-

ЧЫРВОНАЯ ВАРТА.

КУТОК ЧЫРВОНАЕ АРМІІ.

Чым моцна Чырвоная армія.

Чырвоная армія, як ні адна з буржуазных арміяў, моцна сьвядомасьцю кожнага байца. Кожны баец яскрава, сьвядома выконвае ўскладзены на яго ўладай абавязак. Чырвоная армія адзіная непадзельная сям'я, ставячая перад сабою адзіную мэту—зьнішчэньне клясавага ворага, буржуазею; гэта яскрава разумее кожны яе баец.

Камандзір 2-й Беларускай дывізіі т. ЛАКЦІОНАЎ.

Чырвоная армія—школа працоўных: тут выхоўваюцца, рыхтуюцца працоўныя для будучых баёў з буржуазеяй, нападкі з боку якой на нас магчымы.

Працоўная моладзь з вялікім жаданьнем імкнецца ў шэрагі Чырвонай арміі. Гэта наглядалася ў час прызыву 1903 году, калі звальняемыя камісіяй ад службы, прасіліся аб залічэньні іх у шэрагі арміі, каб вучыцца змагацца і абараняцца. Апрача гэтага, сьведчаць і лісты байцоў, па здароўю звальняемых з арміі,—яны з вялікім жалем растаюцца з Чырвонай арміяй, яны шкадуюць, што па стану здароўя ня могуць выканаць свой абавязак, ня могуць быць у шэрагах арміі, вучыцца так, як іх таварышы, застаючыся ў шэрагах арміі. Уходзячы з арміі чырвонаармеец тав. **Прус** у лісьце піша:

„Нэндза і цяжар заваладалі мною. Не даюць магчымасьці мне маладому чырвонаармейцу, пабыць у шэрагах Чырвонай арміі, вывучаць вайсковае і палітычнае дзела так, як вывучаюць мае таварышы. Няма магчымасьці трымаць з імі вінтоўку, а ў вольны час кніжку, сшытак і аловак. Прышоў дзень, гэты нешчасьлівы дзень, калі мне з больлю трэба растацца з маімі таварышамі чырвонаармейцамі і камандзірамі. Трэба выйсьці з арміі, пасьля чаго мне ня будзе магчымасьці вучыцца і некаму будзе мяне вучыць.

З больлю мне прышлося растацца з вамі. Таварышы, вучыцеся, загартоўвайцеся змагацца з нашым агульным ворагам—буржуазеяю, я ўне арміі буду вам памоцнікам заўсёды».

Вось гэты кароткі ліст байца тав. Пруса яшчэ раз падкрэсьлівае нашу моц, нашу сьвядомасьць і яснае разуменьне ўскладзеных на нас задач. Тав. Прус з больлю шкадуе, што яго здароўе не дае яму магчымасьці быць у гэтым заўсёды бурлівым калектыве адзінай сям'і, Чырвонай арміі, але ён упэўнівае нас, што ён заўсёды наш памоцнік, а гэткіх у нас не адзін тав. Прус, іх мільёны не толькі ў нашым Саюзе, але і за мяжою у буржуазейных дзяржавах, яны таксама заўсёды нашы першыя памоцнікі.

Вось чым моцна, непабядзіма наша Чырвоная армія.

На страх ворагу.

(№ тэрполк).

На агульным сходзе чырвонаармейцаў палка камандзір дывізыі т. Лакціонаў зрабіў даклад аб нашых дасягненьнях і недахопах у вайскова-палітычнай вучобе.

На гэта чырвонаармейцы абяцалі, што ўскладзеныя на іх абавязкі яны выканаюць з пачэснаю. Гэтае абяцаньне чырвонаармейцы падкрэсьлілі ў другі дзень на занятках вучэбнай стральбы, вынікі якой далі 100 проц. выкананьня заданьня.

Чырвонаармейцы адказалі: «Метка страляем па мішэнях, а як патрэбна будзе, яшчэ мятчэй будзем страляць па ворагу працоўных,—хай дрыжыць ён, глядзячы на нашы посьпехі ў вучобе".

Чыр-ц Клябанаў.

Зрушыліся з месца.

Неабходнасьць ваенізацыі насельніцтва пачынаюць патрохі разумець і мясцовыя арганізацыі, яны ўжо пераходзяць ад слоў да справы. Напрыклад: бярэзінскі нардом, які, як кажуць, спакон вякоў ня выпісваў вайсковых газэт, цяпер на сакавік месяц мы бачым, што зав. нардомам выпісаў „Чырвоную Зьвязду", „Чырвонаармейскую Праўду" і журнал «Дабрахім», ды яшчэ абяцаўся выпісаць журнал «Чырвонаармеец». Гэта, праўда, толькі пачатак, будзем чакаць разьвіцьця.

Далей пайшлі жанчыны м. Бярэзіны і бліжэйшых вёсак, якія пасьля дакладу аб ваенізацыі насельніцтва, унесьлі прапанову арганізаваць гурток сясьцёр міласэрдзя і вайсковых ведаў. І ў гэты-ж вечар у гурток запісалася 20 жанчын.

Адгэтуль выяўляецца, што і другім мястэчкам і вёскам трэба па прыкладу Бярэзіны ўзяцца за выпіску вайсковых газэт і журналаў, а гэтаксама арганізоўваць гурткі сясьцёр міласэрдзя і вайсковых ведаў.

В. Ч.

цы адзін Прапойскі „селькор". З пятнаццаці запалак ён выкладаў пяціротую зорку і тлумачыў, што гэта пяціpогі зьвер, які, згодна прароцтва апакаліпса, зьяўляецца прадтечай антыхрыста, а імя гэтага зьвера складаецца з тых-жа самых пятнаццаці запалак.

ЛЕНИН.

Зразумела, што для няпісьменнага цёмнага селяніна досыць гэтых кабалістычных выкладак, каб варожа настроіць да ўсяго новага. Дзе цемра і вера, там сухою логікай зразу нічога ня зробіш,—трэба сыстэматычная, штодзённая антырэлігійная праца ў самых нетрах сялянскага быту. Ёсьць у Прапойскім раёне і евангелістыя. Яны тут існуюць даўно з 1908-09 году, і па словах сэкратара райкому, трымаюць непасрэдную сувязь з Масквою.

Словам, папутчык цемры, рэлігійны дурман месцамі кітайскай сьцяною акаляе нашу вёску. На варце стаяць вар'яты-начотчыкі, каб ня пускаць туды сьвету новага жыцьця.

Гэтых прыкладаў досыць дзеля таго, каб зрабіць вывад, што антырэлігійная прапаганда ў Прапнйскім раёне павінна лічыцца адным з галоўных пытаньняў дню. На гэты бок працы райком толькі ў апошні час пачаў зварачваць сваю ўвагу. Каб характэрызаваць антырэлігійную працу ў першыя гады Кастрычнікавай рэвалюцыі, я дам маленькі, але-ж надзвычайна характэрны прыклад.

Сёньня мясцовы поп Мікалай Бабылёў даў аднаму партыйцу цікавы пісьмовы дакумэнцік. Вось яго адбітак:

Быховский Уездный Совет Крест. Раб. и Солд. Депутатов Мая 11 дня 1918 г № 211.

м. Пропойск. Могил. губ,

Священнику Пропойской церкви о. Николаю.

Уездный Испблком просит Вас завтра 12-го сего Мая отслужить молебен в честь революционного праздника.

За Председ. **Ковалев.**

За секретаря **Алексеенков.**

З вялікай неахвотай аддаў поп гэты добра захованы чысьценькі дакумэнцік.

— Вы думаете, што дурни только среди нас? Да нет! На свете дураки рассеяны повсюду...

Так гаварыў баця Бабылёў партыйцу К. Поп быў правы. Совдуракі дапамагаюць сяўбітам рэлігійнай цемры, а гэта яшчэ раз гаворыць за неабходнасьць сур'ёзнае антырэлігійнай прапаганды ў самай глыбі сялянскіх мас, у глыбі быту, за неабходнасьць выхоўваньня ў гэтым напрамку нашых партыйных прапагандыстаў.

Антырэлігійная прапаганда зьяўляецца толькі адной досыць вузкай галіной нашае грамадзкае працы на вёсцы, а ўся праца павінна ісьці пад лёзунгам: «Да масаў. На барацьбу са старым бытам! За савецізацыю вёскі!»

Гэты лёзунг патрабуе больш падрабязнага аналізу сучаснага жыцьця вёскі і выклікае неабходнасьць новых мэтадаў працы.

П. Шастакоў.

Прапойскі р., Магілёўшчына.

Вайсковы камісар 2-й Беларускай дывіз т. ЮДЗІН.

Успаміны з мінулага.

Вясною ў 19 годзе ў 3 вярстах ад г. Л. на шырокай, гразкай ад растаўшага сьнегу палянцы, доўгім ланцугом займалі пазыцыю чырвоныя стралкі.

Як чорная хмара, на іх націскала вялікая сіла п'яных белагвардзейцаў. Кіпела гарачая бойка. Гарматны гул, страляніна на працягу трох дзён зьліваліся ў адзін аглушаючы, працяжны гул. Белыя напружвалі ўсю моц на ўзяцьце горада, з мэтаю ўчыніць крывавую лазьню рабочым, гвалтоўна лезьлі на нашы кулі, кладучыся ад іх як снапы.

Усе рабочыя гораду, з аружжам у руках, выйшлі на падмогу чырвонаармейцам, жанчыны падносілі патроны і дапамагалі раненым.

Супраціўнік панёсшы вялікую страту людзьмі пачаў адыходзіць.

Мы, гонячы белых, з бойкаю прасоўваліся наперад.

Гэта мізэрная частка тэй перамогі, якую атрымалі працоўныя з Чырвонай арміяй у часе грамадзянскай вайны на надворным фронце.

Удзельнік.

Адна з пабед.

(У гады грамадзянскай вайны).

Уральскі фронт. Пад націскам чырвоных белыя адступаюць к Гур'еву. Кавбрыгадзе задача: выбіць праціўніка і заняць Уільскае ўмацаваньне белых. Кавпалкі рушыліся ў паход 80 ці вёрстны пераход і начоўка ў пасёлку «Бэгала», дзе знаходзіўся сялянскі партызанскі атрад. З Уіла самы лепшы афіцэрскі кав. атрад уночы на 1-е кастрычніка падступіў к пасёлку з мэтаю зьнішчыць партызан і пасёлак. Сьвітае. 1-е кастрычніка 1919 г. Белаафіцэры ў пяхотным страю адкрылі кулямётны і ружэйны агонь па нашых ухолзячых начных пастох.

Чырвоныя байцы пасьля цяжкага паходу, яшчэ спалі. Сыгнал — „трывога!.." Чырвоныя кавалерысты гатовы да бою. Раздаецца каманда: «У атаку, марш!» З абгалёнымі шаблямі і магутнымі крыкамі «ура!..»— нясуцца чырвоныя арлы ў атаку на апошніх абаронцаў—верных сыноў буржуазеі залатапагоньнікаў. Здрыганула белая косьць. Вострыя шаблі меткай і цьвёрдай рукі зрабілі сваю справу. Вораг разьбіты. Перамога за намі 50 чалавек палонных і 11 кулямётаў. Яшчэ два пераходы. Уіл забраны. Задача выраш ана.

С. Мярзлоў.

Вайсковая работа на вёсцы ажыўляецца.

(№ тэрполк).

Сьвяткаваньне 8 ай гадавіны Чырв арміі павінна прайсьці пад лёзунгам ажыўленьня вайсковай працы на вёсцы, што зьяўляецца адной з галоўных першачарговых задач.

Гэту справу зразумела значная частка грамадзкіх арганізацыяў; узварушваецца і пераменны склад. На іншых пунктах адлучаюць на вайсковыя куткі грошы каапэратывы, райпалітасьветкомы. Ставяцца на гэту карысьць спэктаклі; пераменнікі і дапрызыўнікі выпісваюць вайсковыя газэты. Полк у сваю чаргу выпісвае на 36 вайсковых куткоў газэту, «Красноарм. Правда» і журнал «Красноармеец» на тры месяцы. На 10 куткоў будуць куплены вайсковыя бібліатэчкі.

Вайсковая праца на вёсцы павінна ажывіцца,

Я. Івашын.

ЯКУБ КОЛАС

З паэмы „На шляхох волі".

(Адрывак, які малюе быт царскай арміі).

Ідуць роты мерным крокам.
— Ногу! ногу! Раз! два! тры!
Кіўнў ротны грозным вокам.
— Яшын, пуза падбяры!
Галаў вышай! галаў вышай!
Падцягніся, трэці ўзвод!—
Пяцьсот ног у рытм калыша
І грукоча бот у-бот.
Нездаволен ротны строгі:
— Ногу даць! на ўсю ступу!
Крок цьвярдзей ты, чорт бязрогі!
Я з вас вытрасу крупу!—
Не шкадуюць ног салдаты,
Сьвет увесь у тых нагах,
Тут забыты сем'і, хаты,
Нават дум няма ў вачах.
Ротны, штык, прыклад і ногі,
Вышай штык, у бок прыклад,—
Вот і ўвесь багаж убогі,
Чым цяпер жыве салдат.
— Адказаць, як гэнэралу!
Здарова, малайцы!
— Здраў-жалаю, ваша дзіць!..
Рота дружна закрычала,
Ротны сокалам глядзіць.
— Па пярэдняму ў затылак!
Ногу! ногу даць! . Бягом!—
Локці жме салдат-асілак,
— Марш!— Тух-тух-тух-тух.— Кругом!
Буркне тут злосна салдат не адзін:
„Акапаўся ў тылу с. сын!"
Так муштруе па дарозе
Бравы ротны тых салдат,
На пляцы-ж ды на марозе
Кадру пэўны дасьць загад.
Разьведзены ўзводы. Унцеры на сцэне
І яфрэйтары.
Тут цябе навучаць, тут цябе ацэняць
Дзядзькі-вухары.
„Сьмірна!"—І замры ты, ані пахісьніся,
Вокам не маргні,
А „раўняйсь!" пачуеш—чортам абярніся
І арлом зірні.
— Як стаіш ты, ідал, баба з-пад Разані?
Падбяры жывот!
Разам пяткі, разам!.. Не ўталкуеш, драні!..
Корпус напярод!
А шчокі як? Шырэй! Назад падай рукі!
Пальцы больш прыгні!—
І таўчэ настаўнік у пылу навукі,
А ты стой—ні-ні!
— „На ру ку!" Адставіць! Як узяў вінтоўку?
Дзе твая рука?—
Верцяць новабранца, ну, як калатоўку,
Ломяць, як быка.
Селі на славеснасьць. Аддзялённы Ладны
Стаў салдат вучыць.
— Ну, скажы, Зарубін, а хто ў нас брыгадны?—
Той, як пень, маўчыць.
Глянуў тут „славесьнік", глянуў кострога
І пытае зноў:
— Камандзір палка наш? Ведаеш такога?—
І ня чуе слоў.
— І яго ня знаеш?! А хто батальённы?—
А салдат—ні ў зуб.
— Ці прысох язык твой, слыш, рылач суконны?
Што ж маўчыш, як слуп?—
Упацеў Зарубін, хоць яго зарэжце,
Пуста нейк у лбе.
— Хто твой аддзялённы?—запытаў нарэшце
Ладны аб сабе.
Бедны ты, Зарубін, ці жывеш на сьвеце?
Ці помніш той час?
І чаму ня меў ты, ну, хоць на прымеце
Правільны адказ?
Ты сказаў: Ня знаю, хто мой аддзялённы,
Дзе яго мне знаць?—
Ох-жа, як падскочыць Ладны, бы шалёны,
Загуляла маць!
Усё было ўпаўгора: генэрал, палкоўнік,
Ротны, капітан.
— Як?! мяне ня знаеш, сучы палюбоўнік,
Шкура-барабан!
Асталоп, асёд ты, чортава расада!
Ах, сьвіньня, сьвіньня!
Растраляць такога! Пад вінтоўку гада:
Аддзялённы— я!

2-гі ўсебеларускі зьезд

упаўнаважаных спажывецкай каапэрацыі.

20-га лютага ў клюбе савецка-гандлёвых працаўнікоў **адчыніўся 2-гі ўсебеларускі зьезд упаўнаважаных спажывецкай каапэрацыі.**

Адчыняючы зьезд, т. **Наўлянскі** зазначыў, што беларуская спажывецкая каапэрацыя прайшла цяжкі пэрыяд свайго фармаваньня і арганізацыі.

Ад імя ЦК КПБ зьезд вітаў т. Галадзед.

Прамоўца зазначыў, што каапэрацыя павінна служыць для канцэнтрацыі ўсіх сіл, яна павінна дапамагаць будаваньню сацыялістычных асноў, дапамагаць збліжэньню гораду з вёскай.

Трэба паставіць працу каапэрацыі так, каб цэны на прадукты былі рэальныя, каб кошт прадуктаў не адбіваўся на заработнай плаце.

Ад імя Цэнтральнага Савету Прафэсыянальных Саюзаў Беларусі зьезд вітаў т. Ендакоў.

Прамоўца кажа, што за апошні час каапэрацыя ўсё больш і больш пашырае сваю дзейнасьць, але ўсё-ж такі засталася па за каапэрацыяй значная частка жыхарства.

Апрача гэтага, зьезд віталі: **ад імя ўраду БССР т. Карклін, ад Белсельсаюзу—т. Лысаў, ад саматужнай каапэрацыі—т. Падгурскі, ад каапэраваных сялян Магілёўскай акругі—т. Янкоўскі і інш.**

Справаздача Цэнтрасаюзу.

(Даклад т. Ушана)

Дакладчык спыняецца на ўзмацненьні структуры спажывецкай каапэрацыі, на ўвядзеньні плянавасьці і ўвязцы ва ўсёй працы яе.

— Некаторыя прычыны,—кажа дакладчык, як таварны голад, недарод па некаторых губ. і інш. затрымалі рост спажывецкай каапэрацыі, але ў агуле трэба зазначыць, што гандлёвыя звароты яе пашыраюцца. У 1922-23 г. гандлёвыя звароты спажывецкай каапэрацыі складалі 10-15 проц. усіх зваротаў краіны, у 1923-24 г.—20-25 пр., у 1924-25 г.—30-32 проц.

Датыкаючыся стану нізавай сеткі, дакладчык спыняецца на слабым росьце гэтай сеткі: на 1-га кастрычніка 1924 г. гарадзкіх і рабочых каапэратываў было 1618, а сельскіх—21 тысячы; на 1-га кастрычніка 1925 г. налічваецца 1543 рабочых і 23.700 сельскіх каапэратываў. Але справа тут ідзе не аб скарачэньні сеткі: у горадзе за кошт ска[illegible]еньня адбываецца ўзбуйненьне каапэратываў, а сельскія каапэратывы значна пашыраюць сетку крам.

На 1-га кастрычніка 1924 г. мы мелі 7010 гарадзкіх крам і 28 тысяч сельскіх, а на 1-га кастрычніка 1925 г. у нас было 14580 гарадзкіх і 35 тысяч сельскіх крам.

Дакладчык падкрэсьлівае слабы рост пайшчыкаў. У горадзе каапэравана 60 проц. жыхарства, а сялянства—толькі 17 проц.

Дакладчык кажа, што трэба памяншаць накладныя выдаткі; каапэрацыя частка сацыялістычнага будаўніцтва, а ня толькі гандлёвая ўстанова. Залучыць жа селяніна ў каапэрацыю магчыма толькі тады, калі накладныя выдаткі будуць невялікія.

Нарада сэкратароў транспартных ячэек КПБ.

20 лютага а 6 гадз. увечары ў памяшканьні ЦК КП(б)Б адчынілася нарада сэкратароў транспартных ячэек КПБ.

Становішча чыгуначных шляхоў БССР і іх пэрспэктывы.

(Даклад т. Мешына).

За час імпэрыялістычнай і грамадзянскай вайны чыгуначныя шляхі БССР значна зруйнаваны і па сучасны момант знаходзяцца ў ня зусім належных варунках. Легкавеснасьць рэльсаў і зношанасьць шпал патрабуюць зьмены, будынкі і масты—рамонту.

Але з прычыны дэфіцытнасьці чыгункі палепшаньне пакуль цяжкавата ідзе ўперад.

Дзякуючы такому становішчу, нагрузка чыгуначных шляхаў у параўнаньні з даваенным часам дасягае толькі 35 проц.

Імпорт і экспорт ідзе таксама ў бок павялічэньня і, трэба спадзявацца, што пры зносінах з Польшчаю, якія ў нас наладжваюцца, ён значна будзе ўзрастаць.

Цэны на шпалы ў БССР вышэй цэн у іншых месцах нашага Саюзу.

Урад БССР павінен на гэта зьвярнуць увагу. Чыгунку ня трэба лічыць экстэрытарыяльнаю.

У сучасны момант Нар. Кам. Шлях. Зносін на пабудаваньне вакзалу МББ чыг. адпушчана 50000 р. Адначасова з гэтым паўстае пытаньне аб пабудаваньні вакзалу на ст. Негарэлае.

Асаблівую затрудненасьць сустракае беларусізацыя. Чыгуначнікі як бы лічуць сябе экстэрытарыяльнымі, небеларусамі. У гэтай галіне нам трэба правесьці вялікую працу. Супольна з Інбелкультам трэба перапрацаваць на беларускую мову беларускія чыгуначныя тэрміны. У гэтай справе нас далёка папярэдзілі УССР і Закаўказьзе.

Асаблівасьці працы на транспарце.

(Даклад т. Вайтэнкі).

Асаблівасьці працы на транспарце зьяўляюцца ў тым, што чыгуначныя шляхі зьяўляюцца самым буйнейшым прадпрыёмствам БССР, дзеля гэтага і з вялікім кадрам пралетарыяту (каля—17.000 ч, апрача ня членаў чыгуначнага саюзу).

Чыгуначныя шляхі БССР лічацца як бы экстэрытарыяльнымі, і гэта вельмі ўскладняе кіраўніцтва і ўплыў партыйных, прафсаюзных і гаспадарчых арганізацый БССР на чыгуначны пралетарыят.

Чыгуначны пралетарыят да 1924 г. меў адносна слабы палітычны авангард (каля—340 камуністаў) і толькі ў 1926 г. ён дайшоў да 2000. Слабая праслойка старых членаў партыі складае цяжкія ўмовы на выхаваньне новых членаў партыі. Без дапамогі ўсёй КПБ транспартныя ячэйкі ня будуць мець магчымасьці палепшыць гэтае становішча.

Партыйная арганізацыйная структура пры цэхах правільная; але вышэйшыя чыгуначныя ўстановы кіруюцца ўстановамі, якія знаходзяцца у Маскве, Кіеве, Ленінградзе, у той час, як партыйным цэнтрам для чыгуначных партыйных арганізацый зьяўляецца Менск.

Такое арганізацыйнае расхаджэньне аслабляе ўплыў парт'ячэйкі на транспарце.

Сувязь з масамі вялікая. Ячэйкі ў большасьці складаюцца з 99 проц рабочых.

Але побач з гэтым наглядаецца недастатковае кіраўніцтва парт'ячэек камсамольскім арганізацыямі чыгунак.

Няма таго ўсваеньня, што камсамол зьяўляецца палітычнай арганізацыяй. Трэба зьвярнуць больш увагі парт'ячэйкам транспарту на выхаваўчую працу камсамолу прыём у фабзавучы.

Ю. К.

У МЕНСКУ.

У ІНБЕЛКУЛЬЦЕ.

Часопісь „Наш Край“.

У хуткім часе выйдзе з друку 4-ы № часопісі ЦБ Краязнаўства Інбелкульту «Наш Край».

У Горацкім раённым краязнаўчым т-ве.

У студзені г. г. адбыўся агульны сход Горацкага раённага т-ва краязнаўства.

Праф. Салаўёў паведаміў сход аб тэй працы, якая ім вялася ў 1925 г. па фэналёгіі (зьмена пагоды).

Таварышы, якія выступалі ў абмене думкамі па дакладу, зьвярнулі ўвагу на існаваньне ў Горках малярыйных камароў.

У польскім аддзеле.

Прэзыдыум польскага аддзелу Інбелкульту зьвярнуўся з адозвай да грамадзян-палякаў, якія жывуць на абшарах БССР, з заклікам уступаць у мясцовыя т-вы краязнаўства, зьбіраць гістарычныя матар'ялы, помнікі аб люднасьці польскай і г. д.

Апроч таго, прэзыдыум аддзелу заклікае грамадз.-палякаў закладаць польскія краязнаўчыя сэкцыі пры клюбах, школах ды іншых культурных установах.

ЮБІЛЕЙ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ.

Нагарода ордэнам „Красное Знамя“.

Па загаду Рэв. Ваен. Савету Заходняй акругі, сёньня ў Доме Чырвонай арміі і ў рабочых клюбах адбудзецца ўшанаваньне гэрояў Чырвонай арміі і нагарода іх ордэнам «Красное Знамя».

Вечарыны змычкі.

Саюзныя клюбы правялі падрыхтоўчую працу да сьвяткаваньня дню Чырвонай арміі. Арганізаваны выстаўкі па гісторыі Чырвонай арміі.

Сёньня адбудуцца вечарыны змычкі чырвонаармейцаў з прафсаюзьнікамі.

АПЭРАЦЫІ БЕЛАРУСКАГА КАМУНАЛЬНАГА БАНКУ.

Крэдытаваньне прыватнага будаўніцтва.

Бел. камун. банк ухваліў адпусьціць крэдыт прыватнаму будаўніцтву Беларусі ў суме 150.000 руб. Акрамя гэтага, банк выдае грошы прыватным дамаўласьнікам на загатоўку будаўнічага матар'ялу.

Крэдыты акр. выканкомам.

У бягучым будаўнічым годзе Бел. камун. банк мае выдаць АВК на кватэрнае будаўніцтва 900 000 руб., на загатоўку будаўнічага матар'ялу — 400 000 р., на прамысловыя патрэбы—815.000 р. і на электрыфікацыю—550.000 руб.

Абсталяваньне цагельнага заводу.

Беларускі камунальны банк адпусьціў Полацкаму Акр. ВК на абсталяваньне цагельнага заводу 50.000 рублёў.

У БЕЛКААПСАЮЗЕ.

Пляи закупак.

Белкаапсаюз склаў плян закупак на 1925-26 г. у суме 34.633.000 руб.

У гэту суму ўваходзяць закупкі: у Цэнтрасаюзе—на 19.670.000 р., у іншых каапэрацыйных арганізацыях—на 1.540 000 р., у дзярж. органах—на 11.820.000 р. і інш.

БКС на Кіеўскім кірмашы.

У бягучым годзе Белкаапсаюз намеціў рэалізаваць на Кіеўскім кантрактавым кірмашы гэткія рэчы: авёс, ільняное семя, пяньку, рывьзё, паклю, яйкі, грыбы.

Закуплена будзе на кірмашы 100 ваг. мукі, 150 ваг. жыта, 40 ваг. круп, 30 ваг. вотрубей і бакалейных, скураных, жалезных тавараў, тканіны і інш. —на 435.000 руб.

СТАТЫСТЫКА.

Досьлед саматужна-рамеснай прамысловасьці.

Статыстычная ўправа канчае статыстычны досьлед дробнай і саматужна-рамеснай прамысловасьці.

Выяўляецца лік саматужнікаў, лік наёмных рабочых, налічча спэцыяльных памяшканьняў, даўжыня рабочага сэзону і г. д.

Досьлед бюджэту рабочых.

У бліжэйшы час статыстычная ўправа распачне досьлед бюджэтаў рабочых. Будзе выяўляцца прыход і расход рабочых, на што грошы расходуюцца (адзеньне, харчы, культпатрэбы і г. д.).

Лік жыхароў у гарадох БССР.

Водлуг даных ЦСУ, па ўсіх гарадох Беларусі (як акруговых, так і інш.) налічваецца 450 000 жыхароў.

У ЦЭНТРАЗЕМСКЛАДЗЕ.

Да веснавой пасяўной кампаніі Цэнтраземсклад загатовіў гэткія рэчы:

С.-г. машыны і прылады.

Загатоўлена: плугоў розных—46701, акучнікаў—3390, барон—5104, культыватараў—194, сеялак—151, арфаў і збожжаачысных машын—1716 і інш.

Насенны матар'ял.

Канюшыны загатоўлена 7486 пуд., цімафееўкі—757 п., сэрадэлі—4884 п., вікі—9314 п., лубіну—2811 п., агароднага насеньня і клубняплодаў—на 29106 руб.

Штучныя ўгнаеньні.

Штучных угнаеньняў загатоўлена: супэрфасфату—313207 пуд., тамасшлаку—5717 п., касьцяной мукі—25009 пуд., фасфарытнай мукі—772 п., калійнай солі—46 пуд. і салітры—3159 пуд.

У БЕЛСЕЛЬСАЮЗЕ.

С.-г. машыны і насеньне.

У сучасны момант на складах Белсельсаюзу знаходзіцца 6000 плугоў, 3500 п. канюшыны, 2500 п. сэрадэлі і 5000 п. вікі.

У хуткім часе паступіць 1000 п. сэрадэлі і вядзецца шырокая загатоўка вікі.

Угнаеньні.

На складах Белсельсаюзу зараз ёсьць гэткія культурныя ўгнаеньні: супэрфасфату—30000 п. і тамасшлаку—25000 п.

Акрамя гэтага, у хуткім часе паступіць 55000 п. супэрфасфату і 34000 тамасшлаку.

Праверка насеньня.

Зараз адбываецца праверка леташняга насеньня, якое засталося ад мінулай пасяўной кампаніі.

Новае насеньне правяраецца органамі хлебнай інспэкцыі.

НА БІРЖЫ ПРАЦЫ.

20 лютага пасланы на работу па сэкцыі разумовай працы—1 фармацэўт, па сэкцыі фізычнай працы—1 шавец.

У Менскім Акруговым Судзе.

За злачынствы на эканамічным фронце.

У Менскім Акруговым Судзе разьбіралася справа кіраўнікоў Камэрцыйнага Агэнцтва „Связь“, загадчыка Сільніцкага і супрацоўнікаў: Юдэлевіча і Гольдбэрга.

Справа мае такі выгляд:

Займаючы пасаду загадчыка Камэрцыйнага Агэнцтва „Связь“, Сільніцкі атрымліваў для распаўсюджаньня тавар, які ня быў прадугледжаны статутам агэнцтва (картон); апроч гэтага, Сільніцкі прадаваў імпортныя тавары, як канцалярскія прылады, прыватным асобам. Накладныя выдаткі на аптовыя тавары дасягалі ад 20 да 50 проц., а на дробныя—да 100 проц. Усю розьніцу ў цэнах, якую атрымліваў Сільніцкі ад гэтых апэрацый, ён забіраў сабе, па кнігах-жа рабіліся запісі, якія не адпавядалі сапраўднасьці.

Суд устанавіў, што дзейнасьць Сільніцкага прыносіла страту гаспадарцы дзяржавы і прыгаварыў Сільніцкага на 1 год зьняволеньня бяз суровага адмежаваньня; але, прымаючы пад увагу яго службу ў Чырвонай арміі і цяжкія сямейныя абставіны, Суд знайшоў магчымым панізіць кару да 5-ці месяцаў зьняволеньня.

Юдэлевіча і Гольдбэрга суд апраўдаў.

ПРАЦА КАМІСІІ ПА ВЫСЯЛЕНЬНІ БЫЛЫХ ПАМЕШЧЫКАЎ.

Прэзыдыум ЦВК прадоўжыў працу камісіі па высяленьні б. памешчыкаў да 15 сакавіка.

Па сканчэньні работы камісіі прапанавана зрабіць даклад аб сваёй працы на пасяджэньні прэзыдыуму ЦВК.

НАВІНЫ КІНО.

— Белдзяржкіно пачало падрыхтоўваць пастаноўку вялікае мастацкае фільмы „Проститутка“, па сцэнарыю дактароў Н. І. Галкіна і Е. Б. Дзямідовіча.

Ставіць гэтую кіно-стужку Алег Фрэліг і доктар Н. І. Галкін (аўтар „Аборта“) у якасьці сапастаноўшчыка. Апэратар А. Ф. Вінклер, мастак Д. М. Сьмірвоў.

— Белдзяржкіно засьняты ўсебеларускі зьезд ЛКСМБ. На чарговым тыдні фільма, як хроніка, будзе дэманстравацца ў Менску.

— Для кіно-перасовак БССР закуплена спэцыяльных 25 вясковых кіно-фільм.

— У апошніх лічбах лютага заканчваецца навучаньне мэханікаў для кіно-перасовак. Кіномэханікі і кіно-перасоўкі будуць у канцы лютага накіраваны ў акругі і раёны Беларусі.

ЗДАРЭНЬНІ.

21 лютага ў д. № 40 па Камуністычнай вул. скончыла жыцьцё самагубствам гр-ка Плывачэўская Люцыя, перарэзаўшы нажом горла.

У пакінутай запісцы адзначана: „Абрыдла жыць“.

У калідоры дому № 17 па Рэвалюцыйнай вул. і ля варот дому № 9 па Юрьева-Завальнай вул. 21 лютага знойдзены падкінутыя дзеці месячнага ўзросту. На Рэвалюцыйнай знойдзен хлапец, а на Завальнай дзяўчынка.

20 лютага на дарозе каля вёскі Рабінаўка, Вузьлянскага с.-с., 3 невядомыя злачынцы напалі на гр-на Луцэвіча Карла і, адабраўшы ў яго каня з санямі, грабіцелі паехалі ў бок г. Менску.

У гр-на А. Бельскага з вёскі Вашкаўшчына, Сьмілавіцкага раёну, на Сьвярдлоўскім рынку ўкрадзен конь з санямі вартасьцю 200 руб.

Папраўка.

Ва ўчарашнім нумары „Сав. Бел.“ на трэцяй старонцы ў першым слупку артыкулу „Змаганьне за Пазнань і Памор'е“ унізе пры вёрстцы выпаў адзін радок і абзац павінен чытацца так: „Падобныя думкі разьвіваў паміж іншым духоўны правадыр эндэцыі, сучасны міністр асьветы Станіслаў Граб-скі ў **сваёй кніжцы „Увагі“, надрука-**ванай у 1922 г. (выпаўшае падкрэсьлена).

Адказны рэдактар **М. КУДЗЕЛЬКА.**

АБВЕСТКА.

На мясцох адчуваецца патрэба ў настаўніках для сямёхгадовых і чатырохгадовых працоўных школ.

За даведкамі зьвяртацца ў Галоўсацвых Народнага Камісарыяту Асьветы БССР.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Каапэрац. кніж. МЦРК, сябра саюзу друкароў, Гінзбург Л., кв. 1036.

— Каапэрац. кніж. МЦРК, сябра саюзу сав. служачых гандалю, Антановай Е. А., кв. 1037.

— Студэнцк. пасьведч., выд. праўлен. БДУ., Канель Э. Х., кв. 1038.

— Студэнцк. пасьведч., выд. Гідратэхнікумам, Мураўёву І. Т., кв. 1039.

— Студэнцк. пасьведч., выд. мэдфакам БДУ, Тамковіч Е. І., кв. 1040.

— Сябр. кніж. № 3910, выд. саюз. сав. служач. гандлю. Окуню З. Л., кв. 1041.

— Пасьведч., выд. Менск. гарадзк. аддз. Нар. Асьветы, Лімоне М. І., кв. 1042.

— Лекавая кніж., выд. Менск. страх. кас. сябра саюзу прац. асьветы, Лімоне М. І., кв. 1043.

ПРЫМАЕЦЦА ПАДПІСКА НА ГАЗЭТУ „САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“ на САКАВІК м-ц 1926 году.

КОШТ ПАДПІСКІ:

На 1 м-ц . . . . . 70 к.
» 2 » . . . . . 1 р. 40 к.
» 3 » . . . . . 2 р. —
» 6 » . . . . . 4 р. —

Падпіску накіроўваць у кантору газэты—Менск, Савецкая, 63 (першы паверх).

У правінцыі падпіску прымаюць усе аддзяленьні Белар. Дзярж. Выдавецтва, паштова-тэлеграфныя канторы і ўпаўнаважаныя канторы газэты.

АБВЕСТКІ прымаюцца ў Канторы „САВ. БЕЛ.“. *Менск, Савецкая, 63. Тэлеф. 244.*

ТЭАТР—КІНО

Бел. Дзярж. ТЭАТР.	Аўторак, 23-га лютага. Спэктакль яўрэйскай трупы.
Кіно „Красная Звезда“	„Еврейское счастье“. Па Шолам-Алейхему. У 8-мёх часьцях.
Кіно „Пролетарий“	„Наполеон Газ“ у 7-х часьцях. Звыш праграмы—кіно-хроніка: «Напад на савецкіх дыпл. кур'ераў у Латвіі» [illegible]
Кіно „Спартак“.	Новая амэрыканская пастаноўка „Закон беззакония“. Драма ў 6-ці часьцях. Звыш праграмы: «ПОЦЕРПЕВШИЕ КРУШЕНИЕ». Камэдыя.

ЛІКВІДАЦЫЙНАЯ КАМІСІЯ
былога Міхалкаўскага Спажывецкага Та-тва, Мазырскага Акрсаюзу
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА
ўсіх установаў, арганізацый і асоб, якія маюць прэтэнзіі да былога Міхалкаўскага Спажывецкага Таварыства, што
прэтэнзіі гэтыя будуць прымацца камісіяй у двох-тыднёвы тэрмін ад дню аб'явы.
Прэтэнзіі, прад'яўленыя пасьля гэтага тэрміну, **ЗДАВАЛЬНЯЦЦА І РАЗГЛЯДАЦЦА НЯ БУДУЦЬ.**
Ліквідацыйная камісія працуе пры Мазырскім Акрсаюзе.
Ліквідацыйная камісія.

БАЛЯНС

Слуцкага Акруговага Саюзу сельска-гаспадарч., крэдытных т-ваў, калектыўных гаспадарак і прамысловых арцеляў „Сельсаюз“ *на 1-е кастрычніка 1925 г.*

АКТЫЎ.

№№	Назва рахункаў.	СУМА.		% адносіны.
1	Грашовыя сродкі	3459	21	1,47
2	Каштоўныя паперы	1263	67	0,54
3	Паі ў іншых установах	8351	—	3,56
4	Вэксалі ў партфэлі	9008	68	3 84
5	Вэксалі ў вучоце	46915	35	20.—
6	Вэксалі пратэставаныя	6693	30	2.85
7	Тавары на складах	16138	36	6,88
8	„ у дарозе	24262	98	10,34
9	„ у розьнічн. магаз. па продаж. цане	29144	05	12,42
10	Тара і матар'ялы	2213	10	0,95
11	Вытворчасьць і прадпрыёмствы	15807	83	6,74
12	Дэбіторы	51903	66	22,10
13	Маемасьць	19383	03	8,26
14	Выдаткі будучага году	147	47	0,05
	Балянс	234691	69	100

ПАСЫЎ.

№№	Назва рахункаў.	СУМА.		% адносіны.
1	Асноўны капітал	10642	58	[illegible]
2	Паявы капітал	6161	35	[illegible]
3	Фонд на пакрыцьцё няпэўных даўгоў і пратэстав. вэксалёў	8825	52	[illegible]
4	Фонд на амартыз. маемасьці	425	41	[illegible]
5	Спэцыяльны фонд	18	—	[illegible]
6	Уклады	100	—	[illegible]
7	Вэксалі выдадзеныя	66631	24	[illegible]
8	Пазыкі доўгатэрміновыя	27000	—	[illegible]
9	„ кароткатэрміновыя	21100	—	[illegible]
10	Банкі па вучоту	46915	35	[illegible]
11	Крэдыторы	30732	67	[illegible]
12	Прыбытак	11805	04	[illegible]
13	Надбаўкі на нерэалізав. тавары	4334	53	[illegible]
	Балянс	234691	69	[illegible]

ЗАБАЛЯНСАВЫЯ РАХУНКІ.

№№	НАЗВА РАХУНКАЎ.	СУМА.	
1	Вэксалі, атрыманыя ў забясьпеч. авансаў	18390	—
2	Тавары, атрыманыя на камісію	80	—
3	Розныя асобы і ўстановы па вэксалёх, выдадзеных у забясьпечаньне	9000	—
		27470	—

№№	НАЗВА РАХУНКАЎ.	СУМА.
1	Вэксалі, выдадзен. у забясьпеч. атрыман. авансаў	9000
2	Камітэнты па каміс. таварах	80
3	Розныя асобы і ўстановы па вэксалёх, атрым. у забясьпечаньне	18390
		27470

Старшыня праўленьня Качук А. М.
Старшыня рэвіз. камісіі Борыс.

Члены праўленьня: Мышчык. Саладухін. Астрэйка.

Галоўны бухгальтар А. Ратнэр.

1-ая дзяржаўная друкарня.

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ